

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre 24 korona
 Egy hónap 2 korona.
MEGBELI:
 Egy évre 28 korona
 Egy hónap 3 k. 40 f.
BEJÁRÁS:
 8-hasában petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 10 fillér.
 Nyitár sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és eszani egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 227.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József tőrcsög-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 221.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Péntek, január 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vasárnapok: A deési konyak.**
- A képviselőház ülése.**
- A skatulyarendszer vége.**
- Aradi hírlapok és a város hírdetése.**
- Ingyen kenyér!**
- A tanítóegyletek reformálása.**
- Erzsébet főhercegné esküvője.**
- Föltámadt erdősr.**
- Az Osztrák Magyar Bank kamatlesszállítása**
- Az acélkirály titkárja.**
- Vászonai és a „Debrecen.”**
- Aradi orvos-egylet tisztújítása.**
- Az ideális férj.**
- A nyomor halottai.**
- Tárca: Levél Londonból.** Irta: Szathmáry K.
- Regény-Csarnok: A gyanafalvai tisztelő-**
tes. Irta: Hevesi Jenő.

A deési konyak.

Arad, január 23

Mi sem állhat tőlünk távolabb, mint azt föltételeznünk, hogy gróf Teleki Domokos uri házában akár a vendéglátás magyaros virtusához, akár az asztalához gáncs vagy kifogásnak csak az árnyéka is férhetne. A konyaknak azonban, melylyel néhány választópolgárát megkínálta, kétségtelenül gonosz utóíze van. A vendégeknek ugyan kutya bajuk tőle, de megártott annak, aki kínálta, sőt még sokkal rosszabbul jártak azok, akik a póruljárt gazdának kedves egészségére kívánták; ezeknek a torkát — úgy véljük — még sokáig fogja karcolni a végzetes ital.

Hogy a végéről kezdjük, meg kell emlékeznünk a képviselőház állandó igazoló választmányának tegnapi üléséből kelt határozatáról, mely a bizottsági tagok egyhangu szavazata alapján kimondja, hogy még a vizsgálatot sem szükséges megtartani az iránt, vajjon a deési választók bűnösök-e az etetés-itatás elfogadásában, a mi az ő képviselő-küldési joguk felfüggesztését vonta volna maga után.

A képviselőház állandó igazoló bizottsága egyhangulag mondotta ki a választók büntetlenségét ugyanazon vád ellenében, ugyanazon indoklással, amelynek alapján a kuria a választást megsemmisítette és gróf Teleki Domokost cselekvő és szenvedő választójogától egy félévre megfosztotta.

Igy nyert a deési konyak történelmi jelentőséget, mert ez szolgált okul és alkalmul arra, hogy legkézzelfoghatóbban beigazoldjék, mily képtelen dolog volt a népszuverenitás megtestesülésének, a képviselőháznak egy felsőbb ítélkező fórumot maga felé ültetni. A kuriai bíraskodás intézménye mindjárt életbelépte után siralmas vállalkozásnak bizonyult, amely — egyelőre — a szervi fogyatkozásaitól eltekintve — magának a parlamentnek a munkaképességét is megakasztaná, ha a mandátumok elleni kifogások kellő számmal tételnének.

A deési konyakozás alkalmából támadt eset azonban a legvilágosabban mu-

tatja, hová lehet jutni, ha a képviselőválasztások elbírálását, mely annyiféle szempont igénybevételét feltételezi, a betű értelméhez ragaszkodó ítélkezésre bizzák. A választást megsemmisítő kuriai ítélet indokolása szerint az összes leszavazott 909 (kilencszázkilenc) választó közül 44 (negyvennégy) választónak Teleki Domokos gróf egy kis konyakot, illetve pálinkát és kalácsot adott. Nota-bene, erre a magában jelentéktelen okra sem úgy hivatkozik a Kuria, mint beigazolt tényre, hanem mint olyanra, melyet a védőügyvéd beismert, amely beismerést viszont ez utóbbi a sajtóban nyilvánosan tagadásba vette. Az illetén indoklásra alapított ítélet sulya még fokoztatott annak kimondásával, hogy a mandátumát veszített gróf félévre még a szenvedő választó-képességét is elveszti.

Kinos feltűnést keltett ez az ítélet, de a magas fórum tekintélyével szemben a közfelfogás élesebb kifejezést nem nyert, és csak most, az állandó igazoló választmány homlokegyenest ellentétes ítélete által nyeri a különös eset a kellő megvilágítást.

A győzelmes obstrukció teljhatalmu képviselői, kik annak idején a paktumos béke pontozatai közé a régi ellenzék kedvenc eszméjét, a kuriai bíraskodást is felvették, most nagyon kellemetlenül érzik magukat és a sületlennek bizonyult törvény ujragyurását, megfelelő módosítását sürgetik. Csakhogy ezzel a jó urak tör-

TÁRCA

Levél Londonból.

(A háború és a játékok. — Karácsonyi készülődés. — Az újévi üdvözlések. — A plum pudding. — Baba-kiállítás. — Premiere. — Toilettek és autogrammok. — A színházak bevétele. — Műkedvelői előadások. — A jelmezek. — Falkavadászat. — A Bridge. — A játék szenvedélye.)

Irta: Szathmáry Károly.

Elmult a karácsony, utána az új év köszöntött be, idegen országban, szomorú emberek között. A béke szent ünnepén örömteli napok helyett a fojtó gond s a messze harcoló testvérek, barátok feletti aggodalom suhogtatták meg szárnyaikat.

Mindenütt megcsappant a jókedv, s dacára az ünnepi hangulatnak, a visszahatás szembezőkő volt. Szegény bádóg katonák, az azelőtti években mennyi örömteljes órát szereztek a játszadozó gyermekeknek! Most a sors áldozataiként, elűntek. Teljesen száműzték az ajándékok sorából, pedig nem egy kis John Bull karácsonyi lisztjában is szerepelt. A gyermek mindenütt ugyanaz, de itt most minden oly játékszer száműzték, mely a háborúra emlékeztet.

Üzletek, színház stb. mind szenvednek. Ritka volt az előbbi években az a színház, mely valami új karácsonyi játéko: pantomimet ne hozott volna színre; de most ily alkalmi darabokat, melyek többnyire gyermekmeséknek rendkívül ügyes és hatásos színrehozatala, ke-

vés színház ad elé. Ismét a háború, mely kiméltlenül érezteti áldatlan létét. Belefáradt már mindenki a véres mulatságba, s ha nem is nyíltan, de bensőleg annál jobban kívánják, hogy mihamarabb jobaráttal s ellenséggel együtt békében zengjék: „Peace be on earth and good will to all mankind.”

A karácsonyi készülődés érdekes a új külsőt kölcsönzött az amugy is élénk utcáknak. Habár az idevalók állítása szerint elenyészően csekély az előbbi évek produkciójához képest a vásárra hozott újkarácsonyi iparcikkek száma többnyire tavalyi fenmaradt áruk, mégis erős ostromnak van kitéve a járókelő.

Csak menjünk végig a Creapsi-den, London e felette érdekes s a maga nemében páratlan utcáján. Végignézni sem győzi az ember a sok penny-s árut, mit az angol-zsidó az ő eredeti nyelvén kínál.

Az általános szokáshoz híven ritka angol család mulasztja el, hogy ismerőseinek karácsonyra s az új-évre jókívánatait ne tolmácsolja. Nagy gond ez!

Egész kifejtett ipar az, mely a rendkívüli izlésre való karácsonyi és újévi kártyákat előállítja, s ugyancsak befárad az illető, míg a megfelelőbet kiválasztja, avagy a saját izlésének tetsző tervet elkészíti. E kártyák ára 50 fill-től egész 5—10 koronáig emelkedik. Valóságos műélvezet, ezeket a szép kártyákat nézni.

A karácsonyt leghamarabb a gazdaasszonyok kezdék meg, hozzáállták a „Plum-pudding” készítéséhez. 4—6 héttel előbb. Az-

után jön a pulyka. „A true English Bird” Oroszországból. Ritka karácsonyi ebédről hiányzik ez izletes pec enye. Kisebb városban is egész termék vannak teleaggatva. Londonba pedig vonatszámra hozzák s valóságos ulyka-falak közt járkálhat az ember.

Ha valaki nem restelli a fáradságot, s el látogat Ishingtonba a szokásos karácsonyi vásárra, érdekes délelőttöt ölthet el. A „kövér tárgyak” nyakában ott lóg a kiállítási érem. A király is minden évben megtekinti a kiállítást, hogy kiállított szarvasmarhát stb. megnézze.

A karácsonyi kiállítások közt a leglátogatottabbak közé tartozik, a baba-kiállítás az Albert Hallban. A különböző játékszereken kívül, 20,000 babát toborzottak össze, hogy valóságos liliputi-országot teremtsenek. A sok örömteli arc s a hangos tetszésnyilvánítások jókedvre hangolják az embert. A művészi szempont azonban éppen nincs elhanyagolva. Az elrendezés izléses munkája párosul a toilettek kifogástalan párisi szokásával, s a nyert szórakozáson kívül, jó izlést is láthat az oly fogékony gyermekszem.

Nézzünk most valamit a felnőttek szórakozásából is. London nagyszámu színháza a körömszakadtáig folytatott reklámmal, szinte megzavarja a járókelőt, s előbb-utóbb elviszi a kíváncsiság egyik darabtól a másikhoz. Ha ideje van az illetőnek, hozzájuthat, hogy egy londoni premiere t végig élvezhessen.

Ma premiere van. Jó korán, akár breakfast után felkerekedve érdekes kép tárul az em-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

vénytelen dolgot sürgetnek, mert a kuriai biráskodás, úgy ahogy van, nyolc évi hatálylyal lett meghozva éppen a képviselőház ellenében, hogy időnek előtte félre ne dobhassa és meg ne változtathassa a neki nem tetsző törvényt.

Már most bizony annak az időnek lejártáig meg kell avval a törvénytől félni; a mostani választások alkalmából támadt nehézségek és visszasságokon már részben tustünk, a többin is csak átvergődünk; öt év múlva pedig az új országgyűlés majd csak sutba dobja a törvényt, ha ugyan hozzá jut tőle ahhoz, hogy egyáltalában határozhasson.

Bedő Albert mandátuma. A Bedő Albert. Székely Keresztur orsz. képviselője ellen beadott petíció dolgában, melyet tegnap tárgyalt a kir. kuria, ma délben hirdette ki Paiss elnök az ítéletet. A kuria a kérvényt elutasította. Indokok: A feltétlen érvénytelenségi okokként felhozott lakomák, melyekre az etetés-ítás vádja van alapítva, figyelembe vehetők nem voltak, mert nincs a kérvényben megjelölve, hogy melyik lakomán személyenként mely választók vettek részt. A feltételes érvénytelenségi ok, vagyis megvesztegetés címén érvényteleníteni kért szavazatok száma pedig összesen 47-re rug, tehát Bedő Albert a szavazatok leszámítása után is megnyerte volna az általános többséget.

A fehérmegyei képviselők Tisza Kálmánál. Az alsó fehérmegyei választókerület képviselői ma délután felkeresték Tisza Kálmánt, hogy üdvözlőjek öt képviselővé történt megválasztása alkalmából. Az üdvözlő beszédet Mohay Sándor mondta.

Cáfolat. A félhivatalos Bud. Tud. alaptalanak jelenti ki azt a nagylaki hirt, hogy Kristóffy József országos képviselő lemond mandátumáról és miniszteri tanácsossá nevezik ki.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 23.

A képviselőház mai ülésének érdekét emelte a miniszterelnök megjelenése, ki betegsége óta ma jött először a házba. A vitában is már tevékeny részt vett és védte a megyei pénztárak államosításáról szóló javaslatot, melynek egyes

szakaszainál különösen Babó Mihály és Bizony Ákos védtek a mai pénzkezelési rendszert.

Az ülés előtt az egyetemi nemzeti pártnak Vázsonyi ellen irányuló kiáltványait oszlogatták szét. Az ifjuság Vázsonyira debreceni felolvasása miatt haragszik.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök előterjeszti az irományokat.

Heltai Ferenc előadó betérjeszti a tengeri szabadhajózás állami segélyezéséről szóló javaslatra vonatkozó jelentést.

Pekár Gyula a közoktatásügyi jelentéseket mutatja be.

A deési mandátum.

Belicska Béni előadó előterjeszti az állandó igazoló bizottság jelentését a deési mandátum tárgyában, a mely szerint a kerület választási jogának felfüggesztését nem tartja szükségesnek.

Elnök előadja, hogy a házszabályok szerint a parlament rögtön is tárgyalhatja ezt az ügyet, de később napirendre is kitűzheti.

Széll Kálmán miniszterelnök nem tartja sürgősnek a dolgot s azért kéri, hogy a javaslatot később tűzzék na irendre.

Szederkényi Nándor arra kéri a házat, hogy mondja ki mindjárt a határozatot.

Az elnök előterjesztésére, illetve javaslatára a jelentés tárgyalását hétfőre tűzték ki.

A ház ezután harmadszori olvasásban is elfogadta a pápa-bánhídi h. é. vasutáról szóló javaslatot.

A megyei pénztárak államosítása.

Kristóffy József előadó a javaslatot részleteiben is elfogadásra ajánlja.

Az 1. § nál

Babó Mihály, a miniszterelnökkel szemben azt vitatja, hogy az állami hatalomnak nem szükséges a megyei pénzkezelésnél is érvényesülnie.

De ha már érvényesül, érvényesüljön ez a hatalom kifelé is, különösen Ausztriával szemben. Határozati javaslatot nyújt be, a melyben azt kívánja, hogy a megyei pénztárak mai kezelése fenntartatik azzal, hogy az ellenőrzés közvetlenül a belügyminiszterre ruháztatik. (Tettség s szélbalon.)

Bizony Ákos szerint a miniszterelnök méltatlanul támadta meg a megyei tisztikart, mert a választott tisztviselők voltak mindig védői a magyarságnak s a hazának. Ha a megyei pénzkezelés nem volt modern, sőt laza volt,

ber elé. A színház különböző bejáróinál — minden rangu helyhez külön ajtó vezet. — már a korai időben gyűlnek az érdeklődők. Egyik-másik letelepedik a járdára s folyik a diskurzus, melynek tartalmassága s a színházi, ügyekben, művészeti elvekben való jártassága, megelpezi az embert. Így lesz lassankint del. A publikumnál is elharangozzák a delet; hozzálatnak a magukkal hozott elemózsiához. Tea, sonkás zsemle s más kerül ki a csomagokból, s fel-frissülve néznek a további várakozás elé. Disputa, ujság, már mind kiszolgáltak, s ekkor jön „solo Whist“, mely hűen kitart egész a kapunyitásig. A Lyceum-színház népszerű igazgatója, Sir Henry Irving, egy alkalommal, délután 5 órakor több mint 1000 csésze forró teát osztott ki a várakozók közt.

Ebből a tömegből csak a „Pitt“ s a hasonló helyek gazdái kerülnek ki. A jobb helyek, az első előadásban egy krajcárt, akarom mondani egy pennyt sem jövedelmeznek. A ajándékozás roppant mérvben el van terjedve. A szerző barátai, ismerősei, London nevezetes férfiai, mind rendszeren megkapják jegyüket.

A nagy Gladston ki egyetlen egyszer sem hiányzott az oly érdekes estékről sohasem fizetett jegyért. Az udvar megjelenése inkább reklamok közzé tartozik. A külön megrendelt páholyban jelennek meg az udvrbeliek, s ide hívják a szerzőt, midőn az utolsó felvonásra szétlebont a függöny. Itt kapja a magas dícséretet, melyet rendszeren szép ajándék követ.

A magas személyiségek jelenléte azonban a földszint, s a régiók önzetlen kritikáját éppen nem zavarja, s hamisítatlan módon adnak kife-

jezést meggyőződésüknek. A földszint képe a megérdekesebb. Elöl 4—6 sor külön elrekesztve a rendszeren 6—10 sillinges helyek számára, a többi számtalan padok a félkoronás (3 korona o. é.) számozatlan helyek szolgálnak. Így jut a nagyon is középosztály az estélyi női rubák és a frakk teljes közelébe. Hanem van is a „pitt“ ért szenvedés, még valaki eljut a pénztárig.

A toillettek káprázatos fénye sok dolgot ad az ujságnak, s sokszor esemény számba megy egy-egy premiere a divat terén. Az öltözékek ismertetése, néha több helyet foglal el az ujságban, mint a darab kritikája. A díszítésül használt ékszerek ragyogása s a pompás virágok — nem egy botanikusnak adnának erős munkát — mind hozzájárul az est érdekességéhez. Ily alkalmakkor a jobb helyek fehér se-lyemre nyomtatott szinlapjai — vagy a hogy itt nevezik: program — ugyancsak kapósak. Ugyanis az előadás utáni lakomán a jelenlevő kiváló írók és művészek aláírásukkal díszítik ezeket, s oly magas árfolyamot érnek el, hogy egyes amerikaiak 200—300 dollárt is fizetnek érte. Természetes, később otthon büszkén mutogatják, mintha személyesen lettek volna jelen.

E fényes s káprázatos külsőségek, beleértve a színház jelmezeit stb. szép összeg pénz hoznak forgalomba. Egyes darabok 150—200.000 koronát mozgattak meg: a „Hamlet“ első előadása 8000 font forgalma tidézett elő, a „Faust“ 12.000 fontot.

E nagy látvány kiadások, ha az érem másik oldalán nézzük, midőn nap-nap, jobban mondva hónapokon át ugyancsak küzdenek a helyekért, nem vallanak rossz üzletre. A „Dally“

ennek a belügyminiszterek voltak az okai. Miért nem törődtek eddig a pénzkezeléssel? Melegen védi az eddigi megyei rendszert és igazságtalannak tartja a megyei megcsorbítását. A szakaszt nem fogadja el.

Elnök a vitát bezárja.

Széll Kálmán miniszterelnök nem ismeri el, hogy a megyei pénztárak államosítása a megyék önkormányzati jogát csorbítaná. A vármegye ezután is maga kezelheti vagyonát az állampénztárnál és maga rendelkezik a felett. Ez a javaslat csak terhet vesz le a vármegyéről. Reformjavaslat: ez ugyan, de az önkormányzat lényegét nem érinti. Az eljárás egyszerűsítve lesz s a közönségnek könnyebbséget szereznek. A megyebizottságokból egyáltalán nem akart gunyt üzni. Bizonynyal szemben megengedi, hogy Miskolcon a bizottsági tagok pontosan teljesítik köteleességüket, de ez nem mindenütt van így. Az 1. § változatlan elfogadását kéri. (Helyeslés jobbról.)

A szakaszt a Ház elfogadta.

A 2. § nál

Széll miniszterelnök arra kéri a Házat, hogy ezt a 3 §-al együtt tárgyalja mert a 2. §-t fel akarja cserélni.

A Ház ezt a módosítást elfogadta.

Az 5 §-nál

Babó Mihály módosítást nyújt be, a mely szerint a számvevőségek a törvényhatóságok ellenőrzése alá tartozzanak.

Széll miniszterelnök és vele a Ház a módosítást nem fogadta el.

Az 5 §-t elfogadták

Szünet után.

A 6. § nál

Babó Mihály újabb módosítást nyújt be, a melyet **Széll** miniszterelnök ellenzésére a Ház szintén elvetett.

A 7. §-nál

Bizony Ákos azt kéri a miniszterelnöktől, hogy az adóhivatalok tartoznak-e eleget tenni az alispán utalványozásának akkor is, ha az annak alapjául szolgáló összegek még nem folytak be?

Széll miniszterelnök kijelenti, hogy az alispán csak a költségvetés keretén belől utalványozhat, mint a § is mondja és erre természet szerűleg meg van a fedezet. Ezután elfogadták a 7; 8, 9, 10, 11 §-okat.

A 12. §-nál

Babó Mihály megjegyzésére **Széll** miniszterelnök kijelenti, hogy az előző időkből maradt kezelési hiányokért természetesen a vármegyét kell felelőssé tenni.

A szakaszt elfogadták.

A 14. §-t

Széll óhajára kihagyták.

színházban a „San Toy“-t 1899. október 21-én óta adják folyton s csak kevéssel az idei karácsony előtt volt az utolsó előadása. A darab más színházba költözött, hogy helyet adjon egy újnak.

Nem mindenik darab jár ám ily aranyesővel. Az új darabok, hacsak a divatos angol operetteket vesszük erős hanyatlást mutatnak. A „Lyric“ színház „Lirver Slipper“ (ezüst papucs)-ja, a „Savoy“ színház „The Emerald Isle“ (Ír ország) című darabja, nem lesz hosszú életű. Az előbbinek zenéje, az utóbbinak tartalma is, zenéje is oly silány, hogy nincs ellene orvosság.

„The Silver Slipper“ kedves meséje roppant eredeti.

Egy fényes csillagon a nők birodalma forrongásban van.

Egy állampolgár leejtje papucsát a földre, midőn egy felleg mögül kíváncsian lekandikált Társnői kimondják a bűnösre az ítéletet. Addig vissza nem jöhet közibök meg a földről fel nem hozza a papucsot. A bűnös eltitkolhatatlan örömmel fogadja az ítéletet, hogy végre szemtől-szembe láthat eleven férfit, s rögtön utnak is indul. A leelő papucsot egy tudós csillagász vizsgálódása közben észleli, később meg is találják. Majdnem egy időben megérkezik a tudós és tanítványai közé a száműzött „Csillag“. Rá sem gondol a papucsra, midőn az eddig oly elérhetetlen férfi közelében lehet. A furcsa jelenetek egész sora kacagtatja meg a publikumot. Társnői azonban ellenőrző bizottságot menesztenek utána, melyet, míg ő a tudós felesége lesz, egy impresszárió megszerezve

A 15. §-nál Bizony Akos módosítást nyújt be, mely szerint azoknak a megyei számvevőknek a kik államhivatalba lépni nem akarnak, nyugdíjazási igényök fennmaradjanak.

Szóll miniszterelnök ellenzi a módosítást, de kijelenti, hogy a legnagyobb méltányossággal és igazságszeretettel fognak eljárni.

Gróf Wilczek Frigyes szerint a szerzett jogokat semmi törvény sem változtathatja meg s ezért pártolja Bizony módosítását.

Györy Elek ugyanezt vitatja, mert sok ember existenciája függ a szakasz alkalmazásától. Kéri, hogy ne vegyünk el ártatlan emberek kenyerét.

Szóll Kálmán ezután kijelenti, hogy nyugdíjakat csak azok veszítik el, kik ok nélkül nem akarnak tovább szolgálni.

A többi szakaszoknál felszólaltak még Hellebrant, Szederkényi, Babó és Bizony képviselők, mire a Ház a javaslatot változatlanul elfogadta.

Holnap nincs ülés.

Szombaton a mentelmi ügyeket tárgyalják. Hétfőn a deési jelentést, kedden a költségvetést tárgyalja a Ház.

TÁVIRATOK.

Meggyilkolt francia-tisztek.

Páris, január 23 A *Matin* touloni jelentése szerint a *Charlemagne* páncéloshajó azt a parancsot kapta, hogy Tangerbe menjen. Hir szerint a hajó kiküldetése összefügg két francia tisztnak Marokkóban történt meggyilkolásával.

Kína.

Peking, január 23 Németország, Anglia, Franciaország, Oroszország, Portugália és Japán új követei ma átadták megbízó leveleiket. Kínai tisztek és katonák és egy kis csapat idegen katonaság elkísérte őket a szent város kapujáig. A követeket és az attasékat gyalog hintókon vitték az audienciás terembe.

A skatulyarendszer vége.

(A Hertska-ösztöndj alapja. — Az aradi iskolák államsegélye. — A regale kötvények eladása. — Rendkívüli közgyűlés a városnál. — A pénzkezelés reformja.)

— A pénzügyi-bizottság üléséből. —

Arad, január 23.

Aradváros pénzügyi bizottsága Kádas Kálmán elnöklete alatt ülést tartott, melyen az új városatyák közül is résztvettek azok, akik a pénzügyi bizottságnak is tagjai. Az ülésen

több érdekes tárgy szerepelt, így a város pénzkezelésének régóta vajudó reformja, a regale kártalanítási kötvényeknek eladása, az aradi községi iskolák állami szubvenciójának kieszközlése s azonkívül mint legelőnkebb vitára alkalmas adó tárgy: a városi hirdetések ügye.

A Hertska alapítványról úgy került szó a bizottság ülésén, hogy a belügyminiszter, akihez az alapítvány számadásait felterjesztették, azt ajánlotta a városnak, hogy ne tartsa az alapítvány összegét takarékpénztárakban, hanem helyezze el állampapírokban. A bizottság nem pártolja a miniszter javaslatát és megmaradt a régi praksis mellett. E határozatot Révész Adolf indítványára hozták, aki javaslatát avval indokolta, hogy míg egyrészt erkölcsi kötelessége a városnak a helyi pénzügyintézetek támogatása, addig ez a gyakorlat több haszonnal is jár.

Az aradi községi iskolák szubvenciójának kérdése nem minden apportunizmus nélkül került napirendre. A város már tavaly kérte a közoktatásügyi minisztertől az államsegély fel-emelését, a miniszter azonban kénytelen volt megtagadni a város kérelmét avval az indokolással, hogy miután az évi költségvetés már összeállított, az államsegély immár fel nem emelhető.

Az idén megakarják kimélni a minisztert attól a kellemetlen helyzettől, hogy ismét kénytelen legyen megtagadni a város kérelmét. A pénzügyi bizottság ugyanis elhatározta, hogy már most folyamodnak a szubvenció felemeléseért, nehogy az összeállított budgettől megint kimaradjon a tétel.

A regalekötvények eladásának eszméjét az a körülmény tette aktuálissá, hogy azok ma 102 forinton állanak, tehát igen kedvező áron adhatók el. Mielőtt az eladásról tárgyaltak volna, megkérdezte a bizottság az Aradmegyei Takarékpénztárat, amely intézet a kötvények egy részére kölcsönt adott az új lovassági laktanya felépítéséhez, hogy hajlandó volna-e a visszafizetést lejárát előtt is elfogadni. A takarékpénztár azonban, miután ő a kölcsönt csak ilyen feltétel alatt adta, nem hajlandó a neki novemberig járó kamatoktól elállani. Az volt hát a kérdés, hogy ennek dacára eladassék-e el a kötvények egy része?

Elsőnek Ottenberg Tivadar szolt a tárgyhöz. Helyénvalónak tartja most a kötvények eladását. Annak idején, mikor a kaszárnya építéséhez szükséges lombard kölcsön felvételéről volt szó, ellenazte a kötvények eladását, mert árfolyamuk akkor 96 forinton állott. A kötvények megmutatták, hogy jó volt várni az eladással, mert a viszonyok kedvező alakulása folytán ma a kötvények árfolyama 102 forint. Ilyen módon, vagyis hogy akkor az ő indítványára csak átmeneti kölcsönt vett fel a város, most körülbelül huszonnégyezer korona nyereséghez jutott.

Böhm Adolf szintén azt javasolja, hogy adja el a város a kötvényeket, a vételárat helyezze el takarékpénztáraknál s a betétkönyveket cserélje ki az Aradmegyei Takarékpénztárnál elhelyezett kötvényekkel.

A bizottság elfogadta a két javaslatot, de egy bökkenő merült közben fel. A miniszter ugyanis a kötvények elzálogosítása alkalmával kikötötte magának azt, hogy a már akkor kilátásba helyezett és most bekövetkezett eladásról neki előzetesen jelentést tegyen a város.

Félt azonban, hogy míg a miniszteri jóváhagyás leérkezik, a kötvények árfolyama esni fog. A bizottság azt határozta tehát, hogy a tanácsnak javasolni fogja az azonnali eladást. Ha a tanács ezt hatáskörében állónak tartja, úgy adja el, ha pedig nem, úgy hívjon össze rövid egy-két nap alatt rendkívüli közgyűlést s ennek határozata értelmében járjon el.

A skatulya-rendszer halálát jelentette be ezután Kádas Kálmán elnök. A miniszter rendelkezte el, hogy az alapok együttes kezelését azonnal hozza be a város. Ez meg is történt, a skatulya-rendszer megszűnt, a kötvények elkülönítettsége szintén.

A általános pénzügyi reform keresztülvitelét azonban elhalasztották, mert a belügyminiszteriumban most ugyanis dolgoznak egy reform-munkálaton, mely a városi pénzkezelések rendszerét megválasztatja. Nehogy a kettős változással járó munkát feleslegesen megtegyék, azt határozta a bizottság, hogy a reform keresztülvitelét elhalasztja, miután az általános változás a kezelésben előreláthatólag pár hó múlva bekövetkezik:

vásáron mutogat Végre előkerül a papucs, s a nők birodalma ismét visszanyeri lakóit s a csöndet. A jelmezek fénye s a korhűség a legélesebb fantáziát, s a legkényesebb archeológust is kielégíti. Sir Frederic Leighton és Laurence Alma Tademe ezeket kapnak remek terveikért.

Szinnázról lévén szó nem lessz érdektelen, ha pár szót szólók az általános érdeklődést keltő műkedvelői előadásokról. A jobbára főúri válnakozókból áll e társaság, mely pár év óta ezt a sportot űzi, de nem ritka eset, hogy egyikük-másikuk igazán megkedveli s hivatásos színésszé lessz. A külvilág ez érdekes estékről legtöbbet nr. S. Tose révén tud. Az ő műhelyében készül el a legtöbb jelmez s toilette, s természetesen, hogy így sok mindent láthat, mi különben nem köztudomású.

A legnagyobb sikereket a Devonshire-i hercegi pár rendezése alatt levő társaság érte el rövid pár nap előtt a „Comisszon“-ban. A „Peeres aud Landed Gentry“ társaság őszinte dicséretet kapott a napi sajtótól is. Ez előkelő urak buzgalmára jellemző, hogy egyikök, csak-hogy hiven adhassa XVI. Lajos szerepét, minden áron megszerezte, ama köpenyét a boldogtalan uralkodónak, melyet utolsó útján viselt.

A jelmezek tökéletes kivitele természetesen nem szenved hiányt, s százakat költenek el egy egyre. Egy részét a nagy költség kiméltetés miatt, kölcsön is veszik, gy egyharmad dal olcsobb a mulatság. Paris s London leg-híresebb szabóterméit is foglalkoztatják e megrendelések.

A legkedveltebb darabok közé tartozik a

„The Duchess of Bayswater“ — „Box and Cose“ az előképek közé: „The Duel in the Snow“, és „The Gambler“. A szereplők közt a legelőkelőbb nevek vannak. Egyike a legjobbaknak Lord Rosslyn, kinek élete, elég változatos. A nemes lord jelenleg Monte-Carlóban próbálja ki szerencsését előbbi éveiben pedig színész, majd a City egyik üzletében mint írnök volt alkalmazva, 30 silling heti fizetéssel: Ő lordságának első szereplése a színpadon nem valami jól sikerült. Nyílt színen, komoly jelenben maskja felmondta a szolgálatot s a publikum nevetésre fogta a dolgot.

A fiatal Marquis of Anglesey, kinek évi jövedelme kerék 2,000,000 font, birtokán kis színházat építtetett, s itt az Anglesey-i „Gaiety színház“-ban adja elő saját szerzeményű operetteit.

A nap is meghozza a maga szórakozásait. Javában folyik a falkázás. A reggeli vonatknál gyakran látni hölgyek s urakból álló társaságot. A csizmás hölgyek s vörös kabátos urak élénk képet nyújtanak. Érdekes sport ez itt. A sok kis földbírók, valamint a bérbeadott nagy uradalmak úgy-össze-vissza vannak legszebb — akadályokat e nemes sport kedvelőinek.

Még egy újabb dologról akarok említést tenni. A játékszenvedély mely jobbára a kontinens népeinél volt gyakrakban tapasztalható, rövid idő el tt e szigeten is kezdett rohamosan tanyát űtni. Magam is tapasztaltam a „Bridge“ közkedveltségét, de meglepő dolgokról tesz említést a „Monthly Review“ folyóirat. Hogy mi az oka, hogy a „társaság“ oly fogékony volt e

szenvedély iránt bajos megmondani. Valószínű, hogy miután a legutóbbi idők eseménye folytán minden szórakozás abbanmaradt, az aggodás és gyász napjaiban ez kínálkozott a legjobb időöltésnek. Hamar kiszorította a baccharat és whistet s most már uralma biztosítva. A játék hasonló a whisthez, de sokkal erőszakosabb, fűrgébb gondolkodást s kiméletlenséget igényel az ellenfelel szemben.

Tánc, zene, pletykázás mind a „Bridge“ áldozatai. Hamar végeznek az étkezéssel, s aztán kezdődik a mulatság. Akadt hamarjában több orvos, kik a játékot győzserül is ajánlták. Politikusok kik a politikától megundorodtak üzletemberek kiknek idegrendszerét a túlfeszített munka, s mások, kiket talán a túlságos mulatozás hozott ki a rendes kerékvágásból, a „Bridge“-ben keresik idegzetük megnyugvását. Sokszor drága ez az orvosság. Egy nagyon előkelő gentry asszony, 7000 fontot vesztett rövid időn belül, egy másíknak összes ékszerai zálogba kerültek, hogy becsületbeli ügyeit rendezze. Leginkább a magasabb körökben terjed el, s az erősebb nem együtt küzd a gyengébbel. Azok a fiatal hölgyek kik még nincsenek benn az áramlatban, sokszor kellemetlenségnek vannak kitéve; megzavarják az általános szórakozást. Volt eset, hogy egy család, mivel a családfő nem egyezett bele, hogy lányai is játszanak egy meghívást sem kapott eddigi ismerőseitől. Gunyos, de nem ment némi igazságtól az a találó megjegyzés, hogy egy társaságbeli lány csak akkor mondhat bucsut a Bridgenék, amely napon eljegyzését tartja.

Az ülésen *Kádas* Kálmán tanácsos elnöklelete alatt jelen voltak: Böhm Adolf, Bund Henrik, Domány József, Deutsch Bernát, Fetter Géza, Fényes Dezső, Gebhart István, Ottenberg Tivadar, Révész Adolf, Remetey F. Károly, Szathmáry János, Tolnai János, Tedeschi Viktor, Wallfisch Armin és Lőcs Rezső jegyző.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 25. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.
Január 26. A pécskai függetlenségi olvasókör táncvigalma (Pécska városi vendéglő).
Február 1. Tiszti kaszinó táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — Az aradi tanítók és tanítónők bálja. — Az aradi m. kir. posta- és távirda altisztek és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő) — Táncestély Lippán (József főherceg szálloda). — Az egyesült új-arad zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet álarcosbálja (Martini-vendéglő).
Február 2. Az aradi szabómunkások szövetületének táncvigalma (Kass vendéglő). — Hangversenyyel egybekötött táncestély Battonyán (Korona-vendéglő). — A sorsosini tűzoltók táncvigalma (Arany Szarvas).
Február 8. Az aradi állami tanítóképző intézet növendékeinek hangversenyyel és táncval egybekötött: Mikos ünnepélye (Központi Szálló). — Az aradi kereskedő ifjuság táncvigalma (Fehér Kereszt).
Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyző egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt).
Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.
Február 15. Buday Ida táncitanítónő növendékeinek próbabálja (Fehér Kereszt).
Február 22. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló).
Február 25. Tűzoltóbál Fakerten.
Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

(=) Az aradi kereskedő ifjuság február hó 8-án, szombaton este a Fehér Kereszt nagytermében táncvigalmat rendez.

Az aradi hírlapok és a város hirdetései.

(Vita a pénzügyi-bizottság ülésén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

A város pénzügyi bizottságának mai ülésén felszínre került ismét a városi hirdetések közzétételének ügye, melyet a legutolsó törvényhatósági közgyűlés egyszer már letárgyalt. Helyesebben letárgyalt volna, ha az általános közérdek annak felelevenítését nem kíváná.

Ugy áll a dolog ugyanis, hogy a két aradi lap a város hivatali hirdetéseit a múltban egész a folyó évig bizonyos általános összegért közzölte. Ez az összeg azonban olyan kevés volt, hogy még a hirdetések pusztán kiszédésével járó költségeket sem fedezte. Nem számítva ehhez a hirdetések közzétételével járó egyéb költségeket, a dolog merítuma az volt, hogy a lapok rendszeresen szubvencionáltak a várost a hirdetések közzétele által.

Hozzájárult mindezekhez egy harmadik körülmény, amely alkalmat szolgáltatott a lapoknak ama kijelentésükre, hogy a város hirdetéseit az eddigi díjszabás mellett nem hajlandók közzéadni. Az történt ugyanis, hogy a város egy közgyűlési határozattal leszállította a hirdetései általánosságát azért, hogy azt egy harmadik lappal megossza.

Csak természetes ezek után, hogy a lapok nem voltak hajlandók az új, — de most már a régi feltételeket sem — elfogadni, s így ma a hivatali hirdetések csak az aradi boulevard-újságban jelennek meg.

A hírlapok fő jövedelmi forrását tudvalevőleg nem annyira az előfizetések, mint inkább a *hirdetési díjak* képezik. Senkisé is kívánhatják tehát tőlük azt, hogy éppen arra a jövedelmi forrásra fizessenek rá, amelyből élnek. Azt az ajánlatot tették tehát a városnak, hogy a hirdetései közzételeért ne pauszálják, hanem tarifaszzerű díjat fizessen a város, és pedig *szorokint tizenégy fillért*. A hirdetések közzétele szabályszerű díja szorokint 20 fillér, a hírlapok tehát voltaképpen jelentős kedvezményt ajánlatok fel a városnak, mint nagy-hirdetőnek ak-

kor, mikor tarifájukból *szorokint* hat fillér engedményt tettek.

A közgyűlés azonban nem fogadta el a kiadóhivatalok ajánlatait s így a két aradi napilapban: az *Aradi Közlöny* és *Arad és Vidékében* csak a nagyfontosságú városi hirdetések látnak napvilágot. — Ez a neutrális határozat — mint a következmények ma megmutatták — nem keltett meglepetést a közönség között, nemcsak azért, mert megvonja a pártolást a két nagy aradi laptól, mely elvégre is nemzeti missziót teljesít, hanem azért is, mert ma a közönség tájékoztatása hiányos a közgyűlési határozat folytán.

A közönség megszokta már a hírlapokból szereznit a tudomást a hivatalos felszólításokról, értesítésekről s bizony a városháza kapuja alatt elhelyezett *fekete tábláknak* nincs olvasó közönségük. Nincs még most sem, mikor a lapok már nem közölnek városi hirdetéseket.

Ez a vélemény nyilvánult meg ma általánosan a pénzügyi bizottság ülésén, melynek e kérdésre vonatkozó tárgyalása így folyt le:

A gyűlés sorrendjének letárgyalása után *Fényes Dezső* bizottsági tag jelentkezett indítvány tételre.

Elsősorban elismeréssel szól azon bizottság működéséről, amely a költségvetési tételek redukálásának munkáját végezte. Egy redukciója azonban káros következményekkel járhat a város közönségére s éppen ezért helyénvalónak tartja erről szólni. Fémemlíti a közgyűlési határozatot, mely a lapkiadó hivatalok kérelmét megtagadta s konstatálja, hogy ez a határozat *nem a lapoknak, hanem a közönségnek van hátrányára*. Indítványozza, hogy tegyék tanulmány tárgyává a kérdést s miután a hirdetésekkel való tudomásszerzés egyik legközvetlenebb érdeke a város közönségének, adják meg a lapoknak a kért pauszálást.

Révész Adolf kijelenti előzetesen, hogy ő e kérdésben érdeklét fél s ezért sem pro, sem contra nem szól, csak felvilágosítást akar nyújtani.

Azután így folytatja:

— Az az összeg, amelyet a város eddig fizetett a hirdetéseiért, oly csekély, — hogy ne mondjam neveltséges, — hogy abból a szedési költségek sem térültek meg. Már pedig a hirdetések közzétételével tudvalevőleg egyéb önköltségek is járnak a lapok nem azért vannak — bocsánat a kifejezésért, — hogy *rafizetéssel szubvencionálják a várost*. Megdrágult a papír, emelkedett a munkabér s ilyen körülmények között természetes, hogy a lapok nem engedhetnek ajánlatukból, mely 14 fillért kér a szorokinti szedését. Más városokban, így Szegeden, Szabadkán, stb. két-háromszor annyit fizet a város hirdetéseiért, mint Aradon, és az is bizonyos, hogy a lapok nem veszítenek a hirdetések feladása nélkül, éppen azért, mert eddig fizettek rá azokra.

Indítványozza végül, hogy vétessék újból tanulmányozás alá a kérdés, lépjen Arad összeköttetésbe más városokkal és találjon módot arra, hogy nem a hírlapok szubvencionálják a várost, hanem megfordítva: az élvezze a szubvenciót, a melyik meg szolgál érte és utalva van rá.

Tedeschi Viktor szintén amellet szól, hogy közzölte a város hirdetéseit a két lapban, mert a hivatalos fekete tábláról senki sem olvas hirdetményeket. A kérdés megoldására azt ajánlja, hogy számítsák évről-évre a lap által közzétett ajánlat alapján azt, hogy szorokint 14 fillér fizetés mellett mennyibe kerül a városnak a hirdetések közzétele. Ezen számítás alapján állapítsanak meg évenként bizonyos általános összeget, ha már a szorokint való díjazást a közgyűlés nem fogadta el. Essen e bár 20—30 korona különbség egyik vagy másik fél javára, az nem olyan nagy összeg, ami az általános fizetést kívánja. S ha ez az általános összeg nagyobb is lesz az eddiginél, tekintetbe kell venni azt, hogy itt első sorban nem a lapoknak, hanem a közönségnek édeklől van szó.

Kádas Kálmán elnök végül kimondta a határozatot, hogy a tanácshoz előterjesztést tesz a bizottság a kérdés tanulmányozására abban az irányban, amely a bizottság ülésén elhangzott felszólalásokban megnyilvánult.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, január 23.

A kenyeres bolt megnyitása óta közzétett cikksorozatunkban igyekeztünk hű képet adni az ingyen-kenyér osztás akciójának szükségességéről s iparkodtunk Arad társadalmának figyelmét és érdeklődését az ügy iránt ébren tartani, ami — a közönség dícséretére írva — teljes mértékben sikerült is.

Ha végigtekintünk a könyörület ez általános munkásságán, annak szembeötlő erkölcsi hasznát is méltatnunk kell. Hogy mily hatalmas hordereje van a jótékony-ságnak ott, ahol az erkölcsöket aláásó tömegnyomor fellép, szükségtelen magyarázgatni.

A nyomor rossz tanácsadó. Az éhes gyomor nem filozofál. A tömegnyomórának enyhítésére, éhségének csillapítására, igaz, hogy első sorban a *résvét* indít mindnyájunkat, de tagadhatatlan, hogy a hasznosság elve is tényező.

Arad város művelt közönsége át tudott látni mindemez igazságokon, sietett is példátlan buzgalommal a gyámoltalanok segítségére.

A kenyeres boltban ma *ezernégy száznegyven darab kenyeret szeltek fel* és osztottak ki a jelentkező szegényeknek a könyöradományok intézői és a segédkező hölgyek. A bolt kinyitásától a záróráig ma is szakadatlan volt a nyüzsgés-mozgás. A kenyérszítók már annyira ismerik közönségüket, hogy egy részét nevéükön szőlítják.

Neuman Dániel ur lisztadományából ma megint 33 drb. nagyobb pék-veknit szállítottak a boltba.

Egy jószívű idegen uri ember, aki a kilétét titkolja, naponta ellátogat a boltba, hogy néhány koronát csusztagasson a perselybe s gyönyörködje az istennek tetsző cselekedet folyásában.

A mai adakozások részletes kimutatása itt következik:

	Korona
<i>Morgenstern</i> Sarolta gyűjtése ...	13.60
<i>Springer</i> Mariska gyűjtése ...	8.20
<i>Gregovits</i> Jenő gyűjtése ...	2.78
<i>Jelinek</i> Adolf gyűjtése ...	1.30
<i>Schwartz</i> Dezső gyűjtése ...	1.10
<i>Feszler</i> Kálmán gyűjtése ...	— 48
Mai gyűjtésünk eredménye ...	27.46
Hozzáadva a tegnapi kimutatott	3161.77
Eddigi összes gyűjtésünk ...	3189.23

Morgenstern Sarolta gyűjtése. Probst Erzsike, Jakabffy Zoltán, *Morgenstern* Sarolta, *Morgenstern* Henrik, *Morgenstern* Lajos, *Morgenstern* Rózsika, *Morgenstern* Sanyi 1—1 kor., Halabrin Ilona 20 fillér, Kalmár Aranka 10 fillér, Hacker Vali, Hacker Feri 20—20 fillér, Nadler Ilonka 40 fillér, Kolocsi Mariska, Havas Böske 10—10 fillér, Dörner Erzsike Klárok Alajos 1—1 kor., K. B. 10 fillér, Geller Matyi, Tarján Lili, Tarján Antika 20—20 fillér, Steiner 1 kor., Pölz Laura 20 fillér, Imre 40 fillér, Dr. Kell Lipót 1 korona. *Összesen 13 korona 60 fillér.*

Springer Aranka gyűjtése. Panyó László 40 fillér, Klug Ferenc, Csillag Mihály 10—10 fillér, Szelezsán Simor, Nacea Antal 20—20 fillér, Hoeszsu János 1 kor., Ehrenfeld, Simon István, N. N., Friedmanné 20—20 fillér, N. N. 10 fillér, *Springer* Béla, *Springer* József 30—30 fillér, Ring Erzsike, Molnár Pistike, Molnár Erzsike 20—20 fillér, *Springer* Aranka, Baranyi Mihály, Krón Ede 30—30 fillér, Reisz Simon 20 fillér, Ofner Gyula, N. N. 40—40 fillér, Temesi Aladar 30 fillér, Libermann Lajos 1 kor., V., A 20—20 fillér, ifj. L. A., ifj. Leipnicker József, Roseberg Hermann 10—10 fillér.

lér, Böhm Pál 20 fillér. *Összesen 8 korona 20 fillér.*

Gregovits Jenő gyűjtése. N. N. 20 fillér, H. L., Farkasné 10—10 fillér, Sebesyné 1 kor., N. 10 fillér, Sümeghy M. 28 fillér, Antalfi M., P. E., 10—10 fillér, Polka 20 fillér, S. K. 10 fillér, N. N. 40 fillér, N. N. 10 fillér. *Összesen 2 kor. 78 fillér.*

Jellinek Adolf gyűjtése. N. N., 20 fillér, N. N. 10 fillér, Karola 1 korona. *Összesen 1 korona 30 fillér.*

Schwartz Dezső gyűjtése. Fischer Jenő, Fuchs Ede, Schwartz Dezső, Szokolczay Sándor, Rácz Ferenc, B. B., Lévyayné 10—10 fillér, N. N. 40 fillér. *Összesen 1 kor. 10 fillér.*

Feszler Kálmán gyűjtése. Kovács Tóni 2 fillér, Berger Károly 4 fillér, N. N. 10 fillér, Rajku Aurél 2 fillér, Stern Béla 10 fillér, Asbóth Gyula, Robitzek Baudi 2—2 fillér, Regrub F. 10 fillér, Péczely Lajos 2 fillér, Péczely Vilma 4 fillér. *Összesen 48 fillér.*

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőivel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Vesztaszüzek, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: A vesztaszüzek, operette. (Páratlan bérlet.)

* A páholyban nagy fejtelenség uralkodik. Az egyik testvér hibáján kivül nem igen tudott kötelességének megfelelni és így a publikum kénytelen volt einézéssel megfigyelni a páholytestvér viselt dolgait. Ma pedig teljesen visszavonult és helyébe *Rubos* testvér ugrott be és a közönség ismét csak elnézéssel volt, mert hát a beugrások mindenkor kényszerhelyzetet teremtenek. Így aztán megesett az a kellemetlenség, hogy „A páholy” című bohózat kerekded előadásban nálunk színre egyáltalában nem juthatott. A bohózat pedig csak úgy élvezhető, ha azt kitűnő betanulással adják. A fővárosi bírálattal szerint a közönség ezen a darabon pazarul élvezett, és a legkomolyabb emberek is hangos kacagás közt nézték végig a darabot. Nálunk egy-egy ember mosolygott a képtelenségeken és azzal vigasztalták egymást, hogy bizony ők is mulathattak volna, ha... Ez a *ha* jellemzi az egész színházi szezont a vigjáték, az operette is egyéb drámai válfaj tekintetében.

* **Vesztaszüzek.** Holnap, péntek este lesz a *Magyar Színház*-an nagy sikert aratott operettnek a bemutatója. A *vestaszüzekből* a sajtó képviselői számára, holnap 10 és fél órakor tartják meg a főpróbát. A szereposztás ez: Cyprius Felhő, Pirogena — Komlósy, Bachs — Haidt, Penelore — Tolnayné, Callix — Garai, Duodeka — Vidor, Diogenes — Rubos, Donaos Fenyéri, Pataches — Polgár, Scopas — Arkosy, Lyrias — Nemes, Aristippos — Réti, Lampeus — Girét, Pentekanos — Boda.

* A szegedi színházban e hó 25-én lesz bemutató előadása *Szinéry György* (Cserey Zsigmond dr. szegedi orvos.) három felvonásos színművének: *A nagy érem*-nek. A közönség nagy érdeklődéssel várja az előadást.

* **Operaelőadások Kassán.** *Szendrey Mihály*, a kassai színház igazgatója, az egyetlen vidéki színigazgató, aki a rendszeres operai előadásokat is fölvette művészi munkatervébe és derék munkáját még anyagi áldozatok árán is végzi. Mint tudósítónk jelenti, kedden volt Kassán az idén a huszadik operaelőadás *Alberti* Werner és *Réthy* Laura vendégszereplésével. Ezuttal a „Traviata” került színre kitűnő, művészi nyerveun álló előadásban, nagy siker mellett. A két vendégnek valóban ünnepélyes volt részük; velük osztozott a sikerben *Virányi* karmester, a szereplők közül pedig *Hunyady* József és a karszemélyzet. Az előadást megismétlik.

— **Küzdelem a nyári állomásért.** A debreceni színtársulat nyári állomásai Nyíregyháza és Mármarosziget. Erre a nyárra azonban két

igazgató is jogot formál a két nyári városra. *Komjáthy*, aki május 10-ig debreceni színigazgató és *Makó*, aki október 1-től az. Mindkettő a debreceni színház révén kíván az említett városokban nyaralni, mert a városok közti egyezmény szerint Nyíregyháza és Mármarosziget szinköre a nyári idények alatt csak Debrecen város által megválasztott színigazgatónak adható ki. A debreceni színházi bizottság tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel, de nem tudta eldönteni, quid juris, s így a felekre bízta, hogy kísérték meg az egyezséget.

Erzsébet főhercegnő esküvője.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23.

Néhaj trónörökösünknek, Rudolfnak egyetlen leánya, ősz uralkodónk szeretett unokája, *Erzsébet Mária* főhercegnő ma délelőtt lett hitvese szíve választottjának, a deli *Windischgrätz* Ottó hercegnek. Az esküvő szorosán családi körben ment végbe s a magas család tagjain kívül csak a legfőbb udvari méltóságok voltak jelen.

Aránylag igen szerény frigy az, amelyet királyunknak unokája kötött. Hiszen Erzsébet főhercegnkisasszonyt, aki ma *Más Windischgrätz* Ottó hercegné, csak a végzetnek tragikuma fosztotta meg attól, hogy ő is egy osztrák császár és magyar király leánya legyen. Házassága, az igaz, ezek ellenére sem változtat azon semmit, hogy állása a bécsi udvarnál a régi maradjon.

Az esküvő lefolyása szigorúan intim, egyszerű és diszes volt s azon csak a család tagjai, legközelebbi rokonai vettek részt. Tudósítónk az esküvőről a következőket telefonozza:

Erzsébet Mária főhercegnő és *Windischgrätz* Ottó herceg esküvője ma délelőtt 10 órakor ment végbe a Burg József-kápolnájában. Ott volt a király, az itt időző *főhercegek* és *főhercegnők*, *Lipót* bajor herceg és *Gizella* bajor hercegnő, *György* és *Konrád* bajor hercegek, *Fülöp*, *Lipót* szász-köburgi hercegek, *Pál* mecklenburg-schwerini herceg, gróf *Lónyay* Elemér és neje, a *Windischgrätz*-család tagjai, a legfőbb udvari méltóságok, *Goluchowski* közös külügyminiszter, gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy.

A hölgyek reggeli toalettben, kalappal, az urak pedig katonai diszben jelentek meg. A kis kápolna gyorsan megtelt a násznéppel. Az oltár mellett két oldalon imaszámolyok voltak elhelyezve, baloldalon a király, jobboldalon pedig *Stefania* főhercegnő és a vőlegény atyja: *Windischgrätz* Ernő herceg részére.

Az evangélimi oldalon gyönyörű, diszes arany brokátal díszített model állott, a kápolna hajójában pedig, mely gazdagon volt délszaki növényekkel díszítve, harminckét bordó bársonnyal bevont szék állott, a padokon néhez vörös bársony huzat volt.

Az oltár fölött *Caron* Tamás két gyönyörű festménye függ, egyik thüringiai szent Erzsébetet, a másik pedig Szent Józsefet az angyalokkal ábrázolja. A két festmény 1879-ben készült az uralkodó pár ezüstmenyegzője alkalmára s azon tisztán kivehetők *Lipót* főherceg és *Gizella* főhercegnő, majd Rudolf trónörökös és *Mária Valéria* főhercegnő arcvonásai.

A folyosón, melyen a jegyespár a templomba haladt, vastag nehéz szőnyeg fut végig, két oldalt pedig gazdagon van virágokkal díszítve.

Pontban 10 órakor megindult a menet az esketéshez. Elöl a vőlegény ment édesatyjával, utánuk a menyasszony édes anyjával, *Bellegárd* gróf és *Gudenhoff* grófnők követték őket.

Az oltár előtt *Mayer* dr. püspök fényes segédlettel várta a fiatal párt, mely térdre eresz-

kedve fogadta a püspök áldását. *Mayer* dr. emelkedett hangú beszédet intézett az ifjú párhoz, s aztán az esküvői formalitásokra tértek át.

A püspök hangosan tette fel a kérdést a jegyes párhoz s ezek hangos, bátor hangon feleltek. Gyűrű váltás után az ifjú házaspár kezét fogott egymással.

Miután a szertartást végző *Mayer* dr. megáldotta a házaspárt, *Gudenhoff* grófnő főkamrásné és *Bellegárd* gróf főudvarmester elhagyták helyeiket a házaspár mellől s a vendégek közé mentek.

A szertartást a püspök imája, a szentelt vízzel való megszentelés és csendes mise zárta be.

Esküvő után a király *magánkihallgatáson* fogadta a házaspárt. Erzsébet főhercegnő és férje *Windischgrätz* herceg nászutra a délvídekre utaztak. Bucszásukra a pályaudvaron megjelentek az összes főhercegnők és főhercegek.

Erzsébet főhercegnő megkapta az első üdvözlő iratot is. *Lemberg*-ből táviratozzák, hogy *Potocki* András gróf tartományi marsall a tartományi bizottság nevében üdvözlő iratot intézett Erzsébet Mária főhercegnőhöz férjhezmenete alkalmából.

Az acélkirály titkárja.

(Érdekes szerelmi regény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Hirt adtunk már az amerikai acélkirály, *Charles Schwab* budapesti látogatásáról. Az amerikai acéltrust igazgatója, akinek öt millió korona évi fizetése felér némelyik európai fejedelem civillistájával, felesége, orvosa és titkárja kíséretében jött el Magyarországra. Titkárja *Mercader* Kamil főmérnök, magyarországi származású, nyitrai születésű, maga is milliomos.

Szerencséje és nagy tehetsége folytán irigylésre méltó pozícióra jutott *Mercader* Kamil, a szegény nyitrai tót család gyermeke. Hatalmas termetű, kővér ember, kitűnő vívó, a pisztolyt is jól kezeli. Számtalan párba volt, még is csak egy vágás van az arcán, amelyet egy porosz kapitánnyal vívott küzdelemben kapott. Nőtlen ember s úgy 35—38 év körül jár.

Mercader már diák korában kitűnő matematikus volt s technikus akart lenni. Rövid ideig nagy nélkülözések között a budapesti műegyetemre járt, majd Drezdában és Berlinben tanult, a hová gyalog ment ki s ahol csak vasszorgalommal, munkát nem válogatva tudta magát fenntartani.

Tizenkét évvel ezelőtt fejezte be tanulmányait s mint diplomás mérnök jött haza, de nagy tehetségének tudatában, nyugtalan lelkétől üzve, csak rövid ideig maradt itthon, újra külföldre vágyódott. Ezuttal nagy tervekkel Amerikába ment s New-Yorkba telepedett le, ahol csak szerény alkalmazást talált. Négy évvel ezelőtt csalódotva tért vissza az ujvilágból, mert ott nem tudott boldogulni. Budapesten a *Gregerson* vállalatához szerződött s mint főmérnöknek itt már busás jövedelme volt. Budapesten, részint vidéken tartózkodott, ahová a vállalat küldötte.

Ez utóbbi budapesti tartózkodásakor jászódott le az a szerelmi regény, amelynek ő is egyik szereplője volt.

Mercader három és fél évvel ezelőtt utazott vissza Amerikába, ahová már *Schwab* hívta vissza. Elutazott, maga után hagyva egy félreértést, amely kioltott egy fiatal életet...

Bajor Riza, a fiatal színésznő, *Böhlönyi* József színtársulatával legutóbb Nagyváradon

szerepelt. Magas, karcsu termete, holló fekete haja, mély tüzü szeme, plasztikus arca s fel-tűnően szerény modorával, mindenkit meg-hólitott.

Bajor (családi néven Bloch) Riza üzleti pénztárnok volt Székesfehérvárott egy fűsze-reskedőnél, aki felfedezte benne a szinpadi tehetséget s Budapestre küldte egy színész-iskolába, ahol önzetlen mecenásként összes költségeit fedezte. Itt ismerkedett meg a kis-asszony Mercaderrel és Hornyánszky Lajos szinészszel, aki a leány miatt agyonlőtte magát.

Hornyánszky Lajos, a fiatal színész 21 éves, érdekes ifju volt, tele ábrándokkal és eszmékkel. Amikor Bölönyi társulatával Nagy-váradra ment, már összezuzódott szerelmes szive, mert sejtette, hogy imádjotta hűtlen lett hozzá.

Szegény szimpatikus fiu volt, akinek jel-lemét erőszakos dacban kifejezett bánat uralta. Busulni, bánkódni soha senki sem látta, az ar-cáról azonban lesirt a titkolt keserűség, amely-nek az igazandi okát a féltékeny gyanu képezte.

1898 ik év tavaszán a Kerepesi-uton talál-kozott egy ismerősével Hornyánszky, aki azt kérdezte tőle:

— Ugy-e te ismered Mercader főmernőket?
— Jó barátom, — válaszolt az illető.
— Tudsz te valamit a Riza és Mercader viszonyáról?

— Semmit sem tudok.
— Erről beszélnek itt-ott. Ha meggyőződök róla, *fbélovóm magam.*

A nyáron történt, hogy Mercader Schwab meghívására Amerikába utazott. Abban az idő-ben Bajor Riza is eltűnt Budapestről.

A szerelmes fiatal színészt pedig egy ba-rátja, aki Budapestől abban az időben Nagy-váradra ment, tévesen úgy informálta, hogy a *barna színész Mercaderrel Amerikába utazott.*

Ezért lett öngyilkossá Hornyánszky Lajos. Ma már külön vonat viszi tovább az acél király titkárját, majd az új világba megy, ahol a már is milliomos Mercadert a sok milliók gondja bizonyára nem engedi visszaemlékezni erre a tragikus szerelemre, a melyben önkény-telenül oly fontos szerep jutott neki.

EGYESÜLETI ELET.

(*) A nyomdászok közgyűlése. A magyaror-szági könyvnyomdászok egyesületének aradi fiókja e hó 26-án, vasárnap délelőtt tíz órakor tartja évi közgyűlését saját egyesületi helyisé-gében a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és bitelesítése.
3. A pénztárnok jelentése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. Tisztújítás.
6. Esetleges indítványok.

Ugyane napon és helyen tartja délelőtt tíz órakor közgyűlését az aradi könyv-nyomdászok szakegyesülete, mely a fentivel megegyező tárgysorozatot tűzött ki. A szaktár-sak ez uton is kéretnek, hogy e két közgyűlén-sen teljes számban jelenjenek meg.

(*) Az ujszenannai polgári kör január 19-én tartotta évi rendes közgyűlését, mely alkalom-mal a tisztújítás is megejtetvén, egyhangulag a régi tisztikar választotta meg. Elnök: *Bérczy Lajos*, alelnök: *Zimmermann Antal*, pénztáros: ifj. *Werner Adolf*, könyvtárnok: *Kálló Béla*, tit-kár: *Kavasch Rajmond*. Választmányi tagok: *Stern Rezső dr.*, ifj. *Gantner János*, *Eberlein József*, *Oszter János*, *Daminger József*, *Adler Ferenc*, *Gantner T. Károly*, *Grün Hermann*, ifj. *Demkó István*, *Angelina József*, *Zimmermann Ádám*, *Hübner György*, *Lulay Mihály*, ifj. *Gant-ner Károly*, *Aradi Márton*.

SPORT.

+ Az aradi kerékparkklub folyó hó 30-án, csütörtökön este fél 9 órakor a Japán kávéház külön helyiségében tartja ez évi rendes köz-gyűlését, az alapszabályokban előirt tárgysoro-zattal. A gyűlésre ez uton hívja meg a tago-kat az elnökség.

Az Osztrák-Magyar Bank kamatlábleszállítása.

(A főtanács holnapi döntése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23

A magyar pénzpiac történetében a hol-napi nap jelentős szerepet fog játszani.

A pénzpiac historiai napja lesz a hol-napi, ha az Osztrák-Magyar Bank tényleg megvalósítja ama szándékát, hogy a ka-matlábat 4 százalékról 3 és fél százalékra leszállítja.

Mint értesülünk, az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa holnap délelőtt ül össze, hogy a kamatláb leszállításának ügyében döntést hozzon.

A bank főtanácsa minden csütörtökön ülést szokott tartani, de a mai ülést el-halasztották holnapra, hogy megvárják az angol nemzeti bank döntését a kamatláb leszállítása ügyében.

Az angol bank ugyanis szintén leakarja szállítani a kamatlábot s az ügyben ma történik döntés.

Az Osztrák-Magyar Bank ettől teszi függővé a maga elhatározását, ép úgy, mint a hogy az angol bank megvárta a német nemzeti bank döntését. A német bank a múlt héten leszállította a kamatlábat.

Megkérdeztünk ez ügyben Aradon több pénzügyi faktort, akiknek egybehangzó véleménye az, hogy Osztrák-Magyar Bank főtanácsa minden valószínűség szerint le-szállítja a kamatlábat 4 százalékról 3 és fél százalékra.

A mennyiben ez megtörténne, óriási változások lesznek a pénzpiac további ala-kulásaiban. Aki csak némileg ismeri a pénzintézetek pénzkezelési módját, tudja, hogy a kamatlábleszállítás legelső sorban a pénzintézeteket érdekli. A pénzintézetek az Osztrák-Magyar Banktól veszik fel a váltótárca szükségletére a fedezetet, s elképzelhető, hogy milyen óriási hatással lesz a váltóhitelre az a körülmény, hogy a pénzintézetek ezentul 4 százalék helyett 3 és fél százalékot fizetnek csak a kölcsö-nökre.

Természetes, hogy a kamatláb leszállítását vegyes érzelmekkel fogadják a pénzügyi körök. Deprimáló hatással lesz a nagy tőkés és nagy betétekkel rendel-kező intézetekre, ellenben a kisebb beté-tekkel bírók, és nagy váltóforgalmu inté-zetek a lehető legnagyobb örömmel fo-gadják a kamatláb leszállítását.

A kereskedelem apró embereinek fel-tétlen nagy előnyére lesz az újítás, mert a pénz értékének leszállása mellett a vállalkozási kedv nagyobbodni fog. A do-log természetéből folyik, hogy az apró exisztenciák sorsának javulása mellett a kamat kevesbedése a tőkére nagy csapást jelent.

Ami mindenesetre örvendetes dolog.

London, január 23.

Az angol bank mai ülésén a kamat-lábat 3 és fél százalékra leszállította.

A tanítóegyletek reformálása.

(Igazgató-választmányi ülés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Az Aradvidéki Tanító-egylet igazgató választ-mánya az 1901. évi november hóban lezajlott közgyűlése óta ma ült össze először, hogy az azóta aktuálissá vált kérdések és ügyek felett tanácskozzék.

Kovács Vince elnöki megnyitójában első-sorban is megemlékezett az oly váratlanul el-hunyt Csik János egyleti tagról. Az elhunytban az A. V. T. E. egyik legmunkásabb, legkitünőbb tagját vesztette, ki soha, semmi viszonyok kö-zött sem feledkezett meg a legszebb ideálról, a munkában való lankadatlan kitartásról. Az igaz-gató választmány a veszteség felett érzett igaz fájdalmat jegyzőkönyvbe iktatta s azt a mélyen sujtott családdal közölni határozta.

Az elnök beszámolt azután arról, a mit „A serdülő ifjuság romlása” és „A tanítók hivatali esküje” című tételeknek az életbe való átülte-tése érdekében tett és kifejtett.

Az örvendetes jelek minden körülmények között arra engednek következtetni, hogy *Schill József* és *Varjassy Arpad* hazafias és kulturális eszméi az egyesület jelenlegi vezetőségének de-rék igyekezete folytán — úgy lehet — már a közel jövőben testet fognak ölteni.

Felolvasatott ezután a kir. tanfelügyelőség útján beérkezett miniszteri leirat a tanítóegy-letek reformálása tárgyában. Az igazgató vá-lasztmány többeknek hozzászólása után akként határozott, hogy az egész terjedelmes ügyet s annak elintézését az elnökségre bizza oly meghagyással, hogy az elnök az A. V. T. E. állásfoglalását memorandum alakjában a vallás-és közoktatási-ügyi miniszter elé terjessze. A tanító-egylet ugyanis nem ért egyet a miniszter ama óhajával, hogy az egylet két évenként egyszer tartson közgyűlést, mert éppen az éven-ként tartani szokott közgyűlésekben látja ama biztos kapcsolatot, melyben a tanítóság és társada-lom összetalálkozik. Megmutatta s fényesen be-igazolta e tényt a közelmúltban lefolyt közgyű-lés, amikor ugyanis a társadalom és a felekezeti egyaránt sietett előbbre vinni egy szent ügyet, melyet épp a tanítóság vetett felszínre. Az A. V. T. E. különben is 32 évi fennállása óta min-dig oda törekedett, hogy ülésezéseit részint tár-sadalmi, részint pedi didaktikai kérdéseket felöleljen, nemkülönben a tanítóság szellemi ni-vóját előbbre vigye és emelje.

Pénzkérdést csinálni kár ott, hol arra ala-pos ok nincsen. Szólhat e rendelet sok apró, — 20—25 taggal bíró — egyletnek, de nem az Arad-vidéki Tanító-egyletnek.

Örvendetes tudomásul szolgált a vallás- és közoktatási-ügyi miniszternek a képviselőházban tett ama nyilatkozata, hogy — ha az alap el-birja — a szolgálati évet harmincötöre kell re-dukálni.

Ajánlás folytán *Bogyó Adorján* és *Deák Sándor* világosi állami iskolai tanítók az egy-let rendes tagjai sorába felvétettek.

Az ülésen Kovács Vince elnöklete alatt jelen voltak: *Balázs Ferenc*, *Bokor Alajos*, *Czi-ráky Márton*, *Fülöp Endre*, *Czobor Ottó*, *Pareán János*, *Preisinger József*, *Korom József*, *Sófalvi György*, *Schleifer Antal*, *Gregus István*, *Kresz Károly* és *Keresztes Arzen*.

Vázsonyi és a „Debrecen.”

(Tüntetések a demokrata képviselő ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23.

Dacára az illetékes helyről jött cáfolatnak, a melyet már tegnap este közölt is egy lap s így a tendenciózus híresztelések alaptalansága köztudomású volt, a klerikális egyetemi ifjak ma reggelre óriási zöld plakátokat ragasztottak ki a főváros utcáin s azokon Vázsonyi Vilmos dr. ellen erős kifakadásokkal élnek. Ugyancsak ma délelőtt az egyetemi nemzeti párt a parlament előtt is egy Vázsonyi képviselőt gyalázó röpiwet osztogat.

A nemzeti ifjak és a demokraták között kitört az ellenségeskedés. Már Vázsonyi párbaj-afféjekor beszéltek arról, hogy a klerikális ifjak tüntetni fognak, de a tüntetés elmaradt. Most Vázsonyi Vilmosnak Debrecenben, az ottani Kereskedelmi csarnokban tartott szabad-előadását használják fel arra, hogy gyűlöletüknek kifejezést adjanak.

Vázsonyi ott az örök békéről és párbajról beszélt, kárhóztatva egyebek közt a történelmi oktatás mai rendszerét. Magasztalta a nemzeti függetlenség és szabadság érdekében lefolyt harcokat, Rákóczyt, Bethlent, a Bocskayakat és azt mondotta, hogy a történelmet nem szabad úgy tanítani, mintha csak háborúk és hadvezérek lettek volna a világon és főleg nem szabad a kegyetlenség érzetét beleplántálni a zsenge ifjúságba. Világtörténelmi példákra is hivatkozva, többek között elmondotta, hogy ő maga gyermekkorában legendszerű legnagyobb alaknak Kinizsit tartotta, a ki a legyőzött törökök holttestével a kezében és fogai közt táncolt.

Ezt az előadást a jelenlevők tetszéssel fogadták és a „Debrecen” ott lévő főszerkesztője, dr. Benedek János orsz. képviselő meleg szavakban dicsőítette Vázsonyit. Mégis másnap ugyancsak a „Debrecen”-ben egy támadó cikk jelent meg a lap másik, jelen nem volt felelős szerkesztőjének tollából, mely Vázsonyi szavainak eiferítésével őt azzal vádolta, hogy „Kinizsi és a nemzeti hősök emlékét meggyalázta.”

és ugyane napon, a mikor a támadó cikk napvilágot látott, a lap belsejében magasztaló referáda jelent meg Vázsonyi előadásáról. Sőt ugyancsak a cikk megjelenésének napján a lap főszerkesztője Benedek országgyűlési képviselő a következő táviratot intézte Vázsonyihoz:

Főszerkesztői nevem alatt megjelenő „Debrecen” című lapunk mai száma Mórizz Pál felelős szerkesztő tollából, bizonyára téves információ alapján erős támadást intéz ellened. állítva, hogy Kinizsit mint nemzeti hőst gyaláztad. Addig is, míg holnap számban e méltatlan bántalmat kiengesztelni megkísérlem, ezuttal is biztosítlak őszinte baráti tiszteletmről, nagyrabecsülésről s legmélyebb sajnálatomat jelentem a fölött, hogy éppen az én főszerkesztői nevemmel bíró lap intézte ellened, bár kétségtelenül jóhiszeműleg s méltánylandó hazafias felhuzdulásból, ezt az igazságtalan támadást.

Tiszteelő barátod

dr. Benedek János,

orsz. képviselő,

a „Debrecen” főszerkesztője.

Ezenfelül másnap ugyancsak a „Debrecen” hasábjain vezércikkben cáfolta meg Benedek képviselő a Vázsonyi ellen felhozott vádat, azt mondván a többek közt: „Én mindvégig gyönyörűséggel és lelkesedéssel hallgattam Vázsonyi képviselőtársam beszédeit. Ugy a Csarnokban, mint később a függetlenségi és 48-as párt tagjai előtt mondott beszédeiben szónoki lendülettel magasztalta nemzetünk dicső multját.”

Azt távirat'zza tudósítónk, dr. Vázsonyi Vilmos ma délután megjelent a főkapitánynál és kiintette, hogy értesülvén az ifjúság kétségbeeséséről, rendőri segítséget kér Eötvös-utcai lakása elé.

Föltámadt erdőőr.

(Rablók és erdőőr élet-halál harca.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kerülős, január 23.

Az aradmegyei Kerülős község sok minderről híres. Híres páratlan betyár legendáiról, megközelíthetetlen sártengeréről, megszámlálhatatlan vadrozóiról, fatolvajairól stb.

Nemcsak az államférfiak tudnak feltámadni halottaikból, hanem a közönséges erdőőrök is. Simon János, Solymosy báró gurbai erdőjében alkalmazott erdőőr f. hó 19 én éjjel az erdőben kopácsolást hallott, rögtön fegyvert ragadva a hang után sietett, s ott találta Lingurár Ávrám, Lingurár Herman és Gále Stefan kerülösi fatolvajokat, kik ép egy fa levágásával voltak elfoglalva. Az erdőőr erélyes fellépése, s szemének bátor villogása által a fatolvajok letették a fejszét és a parancsszóra engedelmessé, előtte haladtak, hogy őket Sikulára, az ott lakó uradalmi mérnökhöz bekísérje.

Ámde, mire már az erdő vége felé közeledtek, a három fatolvaj hirtelen visszafordult és a mit sem sejtő erdőőrnek fegyverét egy pillanat alatt megragadták, s míg dulakodtak, a harmadik, ép abban a pillanatban, midőn már sikerült neki fegyverét a tolvajok kezéből kicsavarni, egy fejszével fejbe vágta.

A kemény ütés folytán az erdőőr elvesztette eszméletét és a földre rogyott, ekkor még egy fejszeapást mértek a fejére, sőt még egy vágást a nyakára, mely közvetlen a főér mellett mintegy 3 cm. mély sebet okozott. Ezzel a tolvajok eltávoztak, azon hitben, hogy az erdőőr meghalt. Az egyik gyilkos még vissza akart térni, azt mondván:

— Levágom egészen a nyakát!

A másik azonban visszatartotta ezt:

— Hadd el, elég már szegénynek, úgy is meghalt.

A szerencsétlen erdőőr félig eszméletlen állapotban e somoru végítéletet még hallotta, s csak sokára, mire egészen magához tért, látta, hogy fegyvere hiányzik, s hogy a tolvajoknak nyoma veszett, hazavánszorgott.

A fatolvajok az erdőőr fegyverével diadalmasan hazajöttek Kerülösrre és ott elterjedt a hír, hogy a rettegett és gyűlölt erdőőr, a fatolvajok üldözöje meghalt.

A hír nyomán az itteni csendőrség megindította a nyomozást és Györy csendőrmester mind a három tettest burokra kerítette.

A vizsgálat során úgy a tolvajok, mint a csendőrség azon véleményben volt, hogy az erdőőr már meghalt.

Györy őrmester már-már befejezte a nyomozást, megfogalmazta a tényvázlatot, s ekkor váratlanul betoppant a község házához az erdőőr.

— Hát maga nem halt meg?

— Még egészen nem, de nagyon rosszul vagyok, — felelte az erdőőr — de azért eljöttem, hogy ezeket a gazembereket még egyszer lássam.

Györy őrmester elővezettette mind a három tettest, kiket az erdőőr felismert, s mindenkinek szemébe mondotta általuk is elismert bűnüket.

Minthogy a tényálladék a tettesek beismerése és a sértett szembesítése által teljesen beigazolva volt, a tetteseket átszállították az aradi kir. ügyészség fogházába.

Ez esetről pedig az összes erdőbirtokosok azon üdvös tanácsot meríthetik, hogy egy erdőben legalább két erdőőrt kellene alkalmazni, mert ha az erdőőr a tolvajokkal cimborál, akkor az urak károsodik, ha pedig erélyes és lelkiismeretes, akkor a tolvajok és vadrozók előbb-utóbb végeznek vele.

HIREK.

Az aradi orvos-egylet tisztújítása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Az aradi orvos-egyesület ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlését, melynek a tisztújításon kívül még egy érdekes tárgya volt: a tüdővész ellen védekező egyesület megalakulásának ügye.

Az egyesület ugyanis egy albizottságot küldött ki a kebeléből, melyet avval bizott meg, hogy készítse el az Aradon megalakuló Tüdővész ellen védekező egyesület tervezetét és alapszabály-elaboratumát.

A bizottság munkájával elkészült s azt a mai közgyűlés elé terjesztette. A tervezetről a közgyűlés azt határozta, hogy átnyújtja azt a létesítendő egyesület jövődő ohajtott vádnökének, Urbán Iván főispánnak, ki a tervezetet megfontolás tárgyává teszi és áttanulmányozza.

A szokásos közgyűlési tárgyak után megéjtették a tisztújítást, melynek eredménye a következő lett:

Elnök: Parecz Gyula dr.

A'le nők: Posgay Lajos dr. és Vas Sándor dr.

Titkár: Löwinger Miksa dr.

Pénztáros: Werner Miksa dr.

Választmányi tagok: Kabdebó János dr., Issekutz László dr., Singer János dr., Keppich Jakab dr., Kiss Dávid dr. és Wiener Gyula dr.

Az ideális férj.

Arad, január 23

Pár év előtt az Aradi Közlöny azt az érdekes kérdést vetette fel, milyen legyen a jó, az ideális férj? Százával kaptuk akkor a válaszokat, s a melyik leghelyesebben oldotta meg a kérdést, annak íróját csinos emléktárggyal jutalmaztuk. Most egy neves amerikai író, Hart Lavinia foglalkozik ezzel a kérdéssel egy egész könyvben. Ez a bölcs író így okoskodik:

— Ma, mikor a férj a ház ura, a felsége pedig neki engedelmeskedni tartozik: igazán nem nehéz, hogy a férfi ideális férj legyen. Míhelyt azonban fordul egyet a világ — és ez a fordulat, tekintve a mind erősödő nőemancipacionális mozgalmat, nem késik már soká, — már jóval nehezebb lesz az ideális férj rangját és címét megszerezni. Ha a férfiak majd akkor, egyenlőjogn hitvestarsaiktól akarják kiérdemelni ezt a titulust, tenniük is kell érte valamit s ugyszólván a bölcsőjüktől fogva valami különleges „tréning”-nek kell alávetniök magukat.

Hart Lavinia asszonynak ez előjáró beszéde is sejteti már, hogy nem közönséges dolgokat követeli a férjútól. Ime mutatoba belőlük néhány: Födolog, hogy az ideális férj egészséges legyen, mint a makk. Aki krónikus gyomorbetegben szenved, sohasem lehet gyöngéd, figyelmes férj, mint a hogy a podagras ember sem tudja azt a szellemi egyensúlyt föntartani, mely a gyermekekkel szemben való tekintélynek főfeltétele. Az amerikai író éppen ezért nagy barátja annak az iránynak, hogy a ragályos vagy öröklődő betegségekben levő, valamint elmeegyengeségben szenvedő embereket tiltsák el a házasságtól.

Megengedi, hogy a legpompásabb egészség sem zárja ki, hogy azért valakinek rossz jelleme legyen. A szülőknek óvakodniok kell, hogy becézett gyermeküknek minden kívánságát teljesítsék, mert gyer-

mekeik jövődó hitestársainak életét keserítik meg vele. Ezek az elkényeztetett egoisták kinozzák leginkább az asszonyokat szeszélyeikkel. Amikor a kis férjkandidátus az ifjkorba jut, tisztaságát mindenféle veszedelem környékezi. Ezeket a veszedelmeket le kell gyűrnie, mert különben hogy fogja majd annak idején a menyasszonya fogadni, ha a multja nem szeplőtelen?

Amikor végre a mintaférj megérett: egészséges, önfeláldozó és tiszta, akkor még egy pontot kell figyelembe vennie. Kerülje a szép asszonyokat! Mi sem veszedelmesebb, mint a női szépség. Az ideális férj csak olyan leányt vehet el feleségül, akinek szabálytalan vonásu arca és jelentéktelen külseje van, amit a mindenható szerelem fog széppé tenni a férj előtt. Az ideális férj végső és legfőbb kötelessége: feleségének kényelmes életet biztosítani, mert bűn egy nőt, akit szeretünk, nyomoruságra kárhóztatni. Hart asszony azonban elmulasztotta, hogy az ideális feleség kötelességeit is megszabja.

— **Uj regényünk.** Lapunk mai számában *Hevessi Jenő* tollából, kitől már több érdekes regényt mutattunk be, új regény közlését kezdjük meg *A gyanafalvai tiszteltes* címmel. Az új regényt, mely érdekes fordulatokban gazdag, e helyen is olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Az aradi ereklyemúzeum pályatervéről** ma a *B. H.* emlékezik meg s a következőket írja róla: A Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület-ben kiállították az aradi ereklyemúzeum terveit, mintegy husz darabot, közte néhány érdekeset, több középszerűt. Legérdekesebb, legfigyelemreméltóbb a *Hazáért* jellegű; megfelel a pályázat feltételeinek s egyuttal kielégíti a monumentális architektúra követeléseit is. Térhatása szép s egyszerűsége ajánlja; belső beosztása a modern múzeum feltételeit is egyesíti magában. Ha a konstrukció egyszerű alaprajza dönti el a pályaterv sorsát, ez a terv az első közt pályázik. Magyar munka minden ízében s a művészi kivánalmaknak csak úgy, megfelel, mint alaprajza a gyakorlati célnak. Szintén érdemes munka a *13 oszlop* jellegű; igazán művészi terv, teli eredetiséggel, erővel s megpróbálkozik egy új építő móddal: modern alapra alkalmazza az apuliai átmeneti ókeresztény stílust s megmarad egyéninek. Jó terv a *Panteon* jellegű is; alaprajza hasonlít a *Hazáért* alaprajzához, de nem annyira megoldott s nem konstruktív. A panteont a homlokzat közepén kívül helyezi s így a bejárások oldalra kerülve, kicsinyesekké válnak; architektúrája a *Lechner*-építőelemek s a velencei dózse-palota keveréke! előadása meglehetősen sikerült, tervezője tehetséges ember lehet. Figyelemreméltó a *Li'ertas*, a *Lux*, az *Arany mezőben vörös csillag*, de az alaprajzi egység többékevésbé hiányzik s itt-ott idegen hatás érzik rajtuk. Gondos munka a *Maros vize folyik csendesen* s a *Kegyület* jellegű, de a sablon keretéből nem tudnak kiemelkedni.

— **Elítélt herceg.** Herceg *Wrede* Károly ulánus hadnagyot Würzburgban, a hadi törvényszék tegnap 3 napi fogházra ítélte. A hercegnek az volt a bűne, hogy karácsony éjjelén kirendelte az ezred zenekarát s több társával együtt vig zenezóval vonult végig a fő-utcákon. A hadbíróság hivatalos hatalommal való visszaélést látott a cselekedetben s ezért büntették meg a herceget.

— **Zámbori István felebbez.** A tegnap letartóztatott *Zámbori István* lokereskedőt *Nyirő Géza* vizsgálóbíró kihallgatta és kihirdette előtte a vizsgálatot, valamint a vizsgálati fogságot elrendelő végzését. *Zámbori* ma délután felebbezést adott be a vádtanácsához, melyben azt kéri, hogy bocsássák szabadon, mert bejelentett

lakása van. Ugyancsak ma adott be egy beadványt *Simon Jenő* aradi ügyvéd, melyben azt kéri, hogy ne bocsássák szabadon *Zámborit*. — *Birói* körökben az a felfogás uralkodik, hogy *Zámbori* elméjében meg van háborodva, mert nyilvánvaló, hogy üldözési mániában szenved. Mindenesetre szükségesnek mutatkozik, hogy *Zámborit* orvosi megfigyelés alá helyezze a törvényszék.

— **Óriási tűz a fővárosban.** Mint tudósítónk lapzártakor telefonálja, Budapestben a Soroksári-uti „*Concordia*” műmalomban tűz ütött ki. A gyorsan terjedő tüzvész meggátlására a belváros összes tűzoltói kivonultak s nagy erővel láttak a lokalizáláshoz, melynek azonban — a lángok felette gyors tovaterjedése folytán — aligha lesz sikere. A tűz keletkezése okát még nem tudják. A kár már eddig is óriási összegre rug.

— **Tüntetés Zola ellen.** A párisi *Antoine*-színházban tegnap *Zola* „*La terre*” című darabját adták elő. Az előadás folyamán a nacionalisták hatalmas tüntetést rendeztek s ez az utcán folytatódott. A nacionalisták több *Dreyfus*-szisztát véresre vertek s a rendőrök csak nagy nehezen tudták a rendet helyreállítani.

— **Lázadás egy kórházban.** A biharmegyei közkórház — mint Nagyváradról telegrafálják — formális lázadás színhelye volt ma. A zendülést a kórházban elhelyezett perditák követték el az igazgatóság egy intézkedése miatt, amely megtiltotta a látogatások fogadását. A perditák sérelmesnek találták ez intézkedést s ma délután a belépő osztályorvost megrohanták, ruháját letépték és csak a berohanó szolgáknak sikerült a veszedelembe került embert nagy nehezen kiszabadítani a furriák kezei közül. A telefonon előhívott rendőrség a lányok egy részét a rendőrség fogházába vitte, közülök tizennégyet pedig eltoloncolt.

— **Merénylet egy jegyző ellen.** *Veres József* német csanádi jegyző — mint levelezőnk írja — majdnem áldozata lett egy merényletnek. A minap a jegyző néhány levelet küldött a postára szolgájával. A postamester nő nem akarta a leveleket mind felvenni és telefonon beszélt a jegyzővel, mire ez a postára ment, ahol megkérdezte, miért nem veszik fel leveleit. A választ erre a postahivatalban jelen volt *Wiener János*, a csanádi Népbank könyvelője adta meg, a melyre a jegyző azt jegyezte meg hogy nem ő itt a hivatal vezetője s így az ügyhöz semmi köze s azzal a postáról elment. Utközben csatlakozott hozzá *Malatinszky* Lajos tanító. Alig haladtak száz lépést, midőn a jegyzőt háta mögött megtámadta *Wiener János* kétszer pofonütötte s midőn ez védelmére elejtett botjához nyult, *Wiener* töltött revolverét szögezte rá azzal a fenyegetéssel, hogy *lelővi*. *Malatinszky* erre kicsavarta a fegyvert a támadó kezéből s így elejét vette a gyilkolásnak. Az esetről azonnal jelentést tettek az ottani csendőrségnél, mire *Juhász* csendőrmester a nyomozást meg is indította és az ügyet a bíróságnál följelentette.

— **Halálozás.** *Gellényi* Hajnalka élte 6-ik évében elhunyt. Temetése holnap délután fél 8-kor lesz a *Wess-lényi-utca* 82 sz. hszból.

— **Kegyelem egy barbarátnak.** *Johannesburgban* egy *Jahr* nevű angol alattvalót az angol haditörvényszék a burokkal való összejátszás miatt *halálra ítélte*. A fiatal ember anyja kegyelmi kérvényt adott be *Edward* angol királyhoz, ki az elítéltnak tegnap távirati uton kegyelmet adott.

— **Elfogott apáca.** Iglórol írják a *M. Sz.*-nak, hogy ott nagy feltűnést keltett egy apáca elfogatása, aki a városi árvaházban volt alkalmazva. Az elfogatás oka a következő: A gyer-

mekkorházba egy kilenc esztendő fiúcskát vittek be súlyos altesti bántalommal. Dr. *Nitsch* kórházi orvos rögtön megállapította, hogy a gyermeknek ujjab keletű baja van. A gyermek a hozzáintézett kérdésekre azonban nem mert válaszolni, mert, ugymond, fél, hogy az apácák akkor megverik. Mikor aztán később megnyugtatták, hogy semmi bántódása sem lesz, a kis fiú elmondta, hogy ő a gyengébb szervezetű gyermekeknel gyakran előforduló gyengeségekben szenved. Emiatt azután az apácák mindig szigorúan és kegyetlenül megbüntették. Beültették ugyanis egy dézsa hidegvízbe és úgy verték meg. Betegségét megelőzőleg pedig egy nappal az egyik apáca mesterséges uton, erőszakkal akarta elejét venni a gyermek betegségének és ezáltal okozta a súlyos altesti bántalmat, amelyen azonnal műtétet kellett végrehajtani, különben a gyermek belepusztult volna. Az orvos az esetet feljelentette, amelynek következtében a lelketlen apácát letartóztatták.

— **A föltámadt tigris.** Az esztergom megyei tigris újra föltámadt — *Ugocsa* megyében. Az *ugocsamegyei* *Akli* községből jelentik, hogy ott a környéken nagy rémület uralkodik egy garázdálkodó tigris miatt. A tigris nem lehet más, mint a párkány-nánai s valószínűleg tömérdek viszontagság után futott el *Ugocsa* megyébe. A környék vadászai most, az asszonynép megnyugtatója miatt hajtóvadászatot terveznek.

— **A munkanélküliek újabb tüntetése a fővárosban.** A fővárosi munkanélküliek pár nap óta nem adtak hírt magukról, s úgy látszik titokban készülődtek újabb tüntetésre. Ma lett volna ezen újabb tüntetés. A rendőrség azonban még idejekorán megakadályozta ezt. Délután három órára gyűlést hívtak össze a munkanélküliek a külső *Váci-ut*-i *Huber*-féle vendéglőbe. A főkapitány azonban a gyülekezést nem vette tudomásul. A megjelentek ennek folytán kénytelenek voltak távozni. Négyesével, ötösével távoztak a vendéglőből, s a hatodik kerület utcáin kezdtek csoportosulni. A rendőrség *Krecsányi* detektiv-felügyelő vezetése alatt óriási apparátussal vonult ki, s a hol egy nagyobb csoportot látott, azt rögtön szétverte. Tulbuzgóságában később annyira ment a rendőrség, hogy megtiltotta a munkásoknak az utcán való megállást. Amint két-három munkás kinézésű ember megállt az utcán, azokat rögtön bekísértette s ily módon körülbelül 60 elfogatás történt. A munkásokat a kerületi kapitányságnál igazolás után rögtön szabadlábra bocsájtották.

— **Egy apa rémtette.** *Oybinben* *Jäger* *Ferdinand* déligyümölcskereskedő tegnap véres merényletet követett el. Nejét gyujtogatás vádjára alatt letartóztatták s emiatti elkeseredésében előbb három gyermekének, majd önmagának vágta el a nyakát. A gyermekek meghaltak s *Jäger* is a hallállal vívódik.

— **Gyilkos férj.** *Fiuméből* távirják, hogy a „*Bacar*” személyszállító gőzös ma *Circvenicában* egy haldokló házaspárt szállított partra. A férfi *Bergmann* *Milán* községi hivatalnok, ki féltékenységéből reá lőtt nejeire s azután önmagára. A nőből sikerült a golyót eltávolítani. Állapota mindazáltal reménytelen. A férfi haldoklik.

— **Tűz.** Ma délelőtt fél 1 órakor gyors vágatással rohantak a tűzoltó-kocsik a *Csernovits Péter-utca*-ba. *Szöke* *Ferencnek* 16. sz. házában kéménytűz ütött ki, melyet hamarosan el is fojtottak.

— **Rablók által megtámadott hajó.** *Hongkongból* írják, hogy a *Nyugati-folyamon* pár nap előtt kínai rablók megtámadtak egy személyszállító hajót. A rablókat a hajó személyzete felfegyverezte s közülök hatot elfogott. A többiek elmenekültek s két utast magukkal hurcoltak. A rablók az utasokat fogva tartják s csak az esetben bocsájtják szabadon ha hat társukat nem éri semmi bántódás.

— **Kártya és szerelem.** Azt szokták mondani, hogy aki szerencsés a szerelemben, szerencsétlen a játékokban. Az alábbi esetet, amit *Bukarestből* jelentenek, e közmondás hitelét lehet felsorolni. Egy fiatal, csinos román hadnagy szerelmes volt egy ex-miniszter leányába. A leány előkelő családja sehogyan sem akart beleegyezni abba, hogy a leány a

kis hadnagyoeska felesége legyen. A hadnagy ekkor merészt elvett kezdett forgatni a fejében, hogy megszöktesse az előkelő ur leányt. Velt a hadnagnak egy kis vagyonszája, valami huszezer frank. A hadnagy átlátta, hogy ezzel a pénzzel egy fess hadnagy és egy szerelmes szép leány nem vándorolhat egy emberéletet keresztül, tehát azon tűnődött, hogy miképp lehetne a kis tőkét megsokszorozni.

— A szerencse, — gondolta magában a hadnagy — hozzám pártolt, hogy olyan szép és előkelő leány szívét felém fordította, talán a játékbán sem fog cserben hagyni.

A hadnagy leült kártyázni huszezer frankkal és felkelt — üres zsebbel. Szerelmes álma egyszerre szertefoszlott. Ugy érezte, hogy a sors kegyetlen az ifjú hadnagyokkal szemben és hogy nem érdemes élni ezen a földön, hol épp a legszerelmesebb embereknek nincs pénzük. Hazament busan és revolverrel akart véget vetni életének. De ime — ilyen véletleneken mulik az emberi élet! — a golyó az unifor mis ércgombját érte, megcsuszott rajta és csak kisebb horzsolást ejtett a hadnagy földi burokján. A kis hadnagy egyszerre csak azt vette észre, hogy ő még él. Örült az életnek és átlátta, hogy milyen bolondságot akart csinálni. Csodálatos, az öngyilkos kísérlet után már nem látta olyan kívánatos színben az előkelő szép leányt. Valahogyan egyszerre kiábrándult belőle és a szökötésből nem lehet semmi. Bukarest pedig a kis hadnagy esetén mulat.

— **életunt asztalos.** Mandl József mezőéri születésű 28 éves asztalossegéd ma reggel Budapesten az Akadémia-utca 17. szám alatti lakásán, afölötti elkéséredésében, hogy hónapok óta nem tud munkába jutni, főbe lőtte magát. A mentők bekötötték a sebeit és súlyos sérülésével a Rókus kórházba szállították.

— **Ujtás!** Honisch L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközöket felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **Feltűnést kelt** hogy finom készítményű férfi és női lábbelik mily valóban olcsó árakon vannak megjelölve Porter Vilmos Nagy Aruházának kirakataiban, a Szabadságtéren. Ezen cipők egytől-egyig kézi gyártmány, mire nézve a cég kezességét vállal. Most, a béli és estély szezon idején az ilyesmi a nagyérdemű vásárló közönséget kétség kívül érdekli s ezért jónak tartjuk Porter Vilmos Nagy-Aruházának gazdagon felszerelt cipőosztályába a figyelmét irányítani. Vidéki megrendelések is a legelkiismeretesebben teljesítenek Arjegyzék ingyen.

— **Itt a farsangi évad** és így alkalmoszerűnek tartjuk, hogy *bálok, estélyek vagy táncmulások* rendezése esetén — figyelemüket a meghívók, táncrendek, belépti-jegyek stb. — idejekorán való gondoskodására tisztelettel felhívjuk. A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezett könyv- és műnyomdánk gondosan megválogatott, betű- és diszitmény anyaga folytán ama kellemes helyzetben vagyunk, hogy kivitel és csin tekintetében, de főként méltányos árak által, a mai fokozott igényeknek minden tekintetben megtudunk felelni. Ennek folytán tiszteletteljesen kérni bátorodunk a nagyrabcsült vigalmi bizottságokat, miszerint szükséglet esetén teljes bizalommal forduljanak az „Aradi Nyomda Részvénytársaság”-hoz.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Mama kérem fáj a fejem,** mondja sok iskolás gyermek, de különösen sápkóros és fejlődésben visszamaradt leányok panaszkodnak. Ezen fejfájások oka nagyjából vérszegénység, gyengeség, fáradtság és kimerültség. Legegyszerűbben az egész szervezetnek energikus erősítése által háríthatók el, mit legcélszerűbben a *Somatose*val érünk el. Mint könnyen emészthető, legtöményebb fehérnyekészítmény, a szervezetnek kis adagokban is szolgáltatja a test felépítéséhez szükséges tápanyagokat, növeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és már rövid

használat után, bámulatra méltó sulszaperulató eredményez. — Miután a *Somatose* iz és szagnélküli és majdnem teljesen oldódó, kávéhoz, tejhez, vagy leveshez adva, a betegnek tudtan kívül is adható. A *Somatose* számtalan esetben oly kiválóan bevált, hogy vérszegény és gyengélkedő gyermekek-nél rendszeres alkalmazást nyerjen.

A nyomor halottai.

(Véres dráma a fővárosban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23

Halálos végű dráma történt ma éjszaka — mint Budapestről jelentik — az angyalföldi Főthi-uton: *Matlekovics* András gyári munkás agyonlőtte a vele vadházasságban élő *Virt* Juliát s azután önmagán ejtett olyan halálos sebet, hogy néhány percnyi kintlódás után ő is meghalt.

A véres drámának okát nem kellett sokáig kutatni. A férfi, a szorgalmas kezű munkásember hónapok óta nem tudott munkát kapni. Napról-napra bejárta a főváros gyárait, műhelyeit, benn járt a munkaközvetítőben is, de keresethez jutni nem tudott. Ami kevés megtakarított pénzük volt, hamar elfogyott és aztán egyre kevesbedett a kicsiny, szűk szobácska szegényes butorzata is.

Az utóbbi napokban már a földön háltak, egyszerű kemény szalmazsákon s takarójuk is csak a dohos, füledt levegő volt. A 18. számú ház szomszédai, akik között persze több a munkanélküli, mint aki munkát kapott, már tegnap észrevették, hogy *Matlekovics*, a józan gondolkodású ember nagyon levert. — Az asszony: *Virt* Julia, el is panasolta az ember szomorúságának okát, két napja már csak ingyen-kenyeren éltek. Tegnap este, alig hogy leszállt az alkony, a két ember bezárkózott szobájukba. Később elcsendesedett az egész ház. A szegény emberek hamar keresik fel a but-bánatot felejtő álmot.

Éjjel két óra felé pisztolydörrenés verte fel a környéket. Néhány pillanattal utóbb egy második lövés dördült el. A szomszédok felugrottak fekhelyükről, kifutottak az udvarra. — Mind ott voltak a ház lakói, csak *Matlekovics* csak lakása maradt zárva.

Ebből sejtették meg, hogy a lövés *Matlekovics*éknál dördülhetett el. Nebezen előkerítették valahonnan egy szál gyertyát, meggyújtották és behatoltak a kis szobába. *Matlekovics* szétroncsolt fejjel feküdt a szoba padozatán, kezében görcsösen szorongatta a még meleg csövű pisztolyt.

Mellette a szalmazsákon vékony sávban folyt el az asszonynak pirosuló vére. Az asszonyt a lövés a szive tájékán érte és rögtönös halált okozott. A férfi kinosan vonaglott egy ideig, de aztán elcsendesült és kiszáradt.

A véres esetet a szomszédok közölték a közeli rendőrrel, aki viszont a főkapitányságnak tett róla jelentést. Innen kihajtatott egy tisztviselő, aki később mindkét holttestet beszállíttatta az üllői-uti bonctani intézetbe. A férfi Udvarnokra való 38 éves ember, a nő születési helyét nem lehetett megállapítani.

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

V. P. Arad. A népkönyvtár javára szánt műveket leghelyesebb *Cobor* Ottó aradi tanító címére elküldeni.

K. F. Baranya-Monostor. A mi a költeményeket illeti, e tekintetben nagyon válogatósak vagyunk. Csak kiváló költők verseit közöljük, avagy aktuális költeményeket. Az öné gyenge. A novellát elolvassuk s alkalmaslag üzenetet küldünk felőle.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Weisz Jakab, Huscátn. — Arkóvy Hermina, *Budapest* — Czech Emil, Brünn. — Ehrlich és Spatz, keresk, cég Bécs, — Gieger Tóbiás, Bécs. — Reinit József, Niklasdorf.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, január 23.

Déltőzsde. Buzakinálat kielégítő, vételkezd jó. Szilárd iránzat mellett 19,000 métermássa körül forgalomba, 5-7% fillérig drágább áron. Egyéb gabonafélék keresettek és drágábbak. Időjárás boros.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.41—9.42
Buza októberre	8.48—8.49
Rozs 1902. áprilisra	7.90—7.91
Zab 1902. áprilisra	7.53—7.55
Tengeri 1902. májusra	5.41—5.42
Repce 1902. augusztusra	12.25—12.35

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.45—9.47
Buza októberre	8.45—8.47
Rozs 1902. áprilisra	7.90—7.92
Zab 1902. áprilisra	7.56—7.58
Tengeri 1902. májusra	5.40—5.42
Repce 1902. augusztusra	12.25—12.35

Zárul 5 órakor:

korona	
Osztrák hitelrészvény	653.50
Magyar hitelrészvény	671.—
Leszámlolóbank részvény	442.—
Rima-Murányi vasúti részvény	488.50
Osztrák-magyar Államvasúti részvény	668.25
Közuti vasút	621.—
Városi villamos vasút részvény	310.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 23. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 90 — 92 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 94 — 95 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90 — 92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 89 — 90 fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felül sulyban 88 — 90 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 84 — 85 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendő. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Január 20. napján volt készlet 26,216 darab, január 21. napján felhajtott 614 darab, január 21. napján elszállított 626 darab, január 22. napján maradt készletben 26,214 darab. Üzlet: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.53
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 9.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 3.20	Személyvonat este 6.56

S z e s z ü z l e t.

— Január 23. —

Mal jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 7/8, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslák: 12-80—13— korona mmásánkeni

NAPIREND.

Január 24. Péntek. Róm. kath. naptár: Timót püspök. — Protestáns naptár: Timót. — Görög-keleti naptár (január 11.): Teodóz. — A nap két 7 óra 21 perckor. nyugszik 4 óra 31 perckor. — A hold két 5 óra 34 perckor, nyugszik 7 óra 4 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 772-4 milliméter, délután 2 órakor 771-9 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $0^{\circ} + 0,2$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 2,0$ — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor DK. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Rnyhe, éjjeli fagy, elvélve csapadék.

Szabadságairól emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Január 25. Az új-szent-annai állami polgári fiúiskola tantestületének fölolvadó-estéje este 8 órakor (Polgári fiúiskola.) — Az aradi zenekonzervatorium hangversenye (Polgári fiúiskola.)

Január 26. Ondriczek Ferenc cs. és kir. kamara-művész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi református egyház közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.) — A borosjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A borosjenői és vidéke gazdasági- és hitelszövetkezetének közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi dalegyet közgyűlése délután 3 órakor (Városház.) — A kazánfűtők és gőzgépezők vizsgája (Fa- és fémipari iskola.)

Január 27. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 28. Világos hegyközség közgyűlése — Jegyzőválasztás Silingyán.

Január 29. A Kölcsey egyesület fölolvadó-estéje délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Január 30. A nagy-buttyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Jegyzőválasztás Pankotán — Az első arad-szent mártóni takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése. — A román-pécskai takaré- és segélyszövetkezet közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi kerékpárklub közgyűlése este 8 $\frac{1}{2}$ órakor (Japán külön terem.)

Február 2. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A kisjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az új-aradi takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Új Arad.)

Február 16. Rosenthal Mór hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órakor

REGENY- CSARNOK.

A gyanafalvai tiszteletes.

— Regény. —

Az Aradi Közlönynek írta:

Hevesi Jenő. [1]

ELSŐ FEJEZET.

Nagy sürgős-forgás van a nyugati pályaház hatalmas ivezetű előcsarnokában. A forgalom itt egyébként is igen nagy, de most, május elsején, különösen sok az utas, aki az induló vonatra várakozik. Egy része kirándulni igyekszik a zöldbé, a másik ellenben csupa kíváncsiságból, unalomból megy ki, mert maga az elutazás sok embernek nyújt szórakoztató mulatságot.

Lépten-nyomon rohanó, idegesen futkosó s kiabáló alakokkal találkozunk a figyelmes szemlélő. Itt kövér nyárspolgár nógatja kissé elhízott feleségét a sietésre, amott gondos apa vigyáz a mindent megbámuló gyermekeire, akik minduntalan elmaradoznak tőle, s beleütköznek egyik másik utasba. Tulnan magas, szikár nevelőnő ló-fut a tágas csarnok végéig és siránkozva, rémüldöző arccal keresi eltévedt ölebecskéjét.

Abban a percben pedig, mikor a kalauz rekedt hangja végigzug a tágas csarnokon, ez az ideges futkosás még fokozódik.

Mindenki siet a kocsikba, hogy lehetőleg alkalmas helyet kapjon. Mert utazásnál a szerénység nem sokat ér, a vasutnál csak a tola-
kodó érvényesül. A szerény utas több mint bi-

zonyos, hogy rossz helyet kap, ha ugyan nem kénytelen utját a sokszor hideg, fűtetlen folyosón megtenni; a tola-
kodó ellenben a legjobb helyet foglalja le magának, az ablaknál, ahonnan gyönyörködve szemlélheti a szeméi előtt elvonuló tájat, amint a gőzkocsi dübörögve, trüszkölve rohan végig a délibábos rónán, zúgó patak mellett, neki az ösmeretlen vidéknek, messze világrésznek.

Az utolsó percben, mikor az utasok nagy része már elhelyezkedett a túltömött kocsikban, egy magas termetű fiatal ember lépett be az egyik másodosztályu kocsiba, ahol véletlenül volt még egy üres hely. Ezy mogorva kinézésű vigéc, aki éppen maga mellé rakta az irományait, duzzogva hátrált az ablak felé.

— Még egy utas? — szolt bosszankodva. Az már mégis borzasztó, hogy mennyi utast dugnak egy ilyen keskeny fülkébe!

— Hja, ez is csak olyan üzlet, mint sok más! — felelt egy kövér uri ember, nyilván kereskedő, aki szintén fölhasználta a szép májusi reggelt s kirándult a zöldbé, élvezni az üde falusi levegőt, amelyben csak igen kevés része van a benszülött fővárosinak.

Az ujonnan jött utas nem válaszolt a közvetve fölített kérdésre. Örült hogy a fülkében az ablak közelében kaphatott helyet s leült.

Majd kivett zsebéből egy újságot s olvasni akart.

De csak a szándéknál maradt, mert az ajtó újra kinyílt s egy új utas lépett be a szivarfüstös fülkébe.

Egy fiatal leány.

Magas, nyulánk, termete s kissé barnás arcszine volt. Hosszu, szőke haja csigákban omlott végig vállain s mélyen beárnyékolta égszínké szemeit.

Aki látott már hölgyet utazni, az képes megérteni a fiatal leány ijedtségét, mikor a kocsiba belépve, észrevette, hogy minden hely el van foglalva s szépszámu kalapdobozait, csomagjait nem rakhatja föl a hálóba.

Arca majd halvány, majd piros lett s zavartan tekintett a lába előtt ugrándozó kis kutyára, amelyet zsinóron vezetett, mintha attól kérné attól reméine tanácsot.

A régebben elhelyezkedett utasok úgy tetek, mintha észre sem vették volna a szép jövevényt A vigéc az írásaiba melyedt, a kereskedő az arany óraláncával játszadozott, egyik másik füttyörészve, szivarozva fordult a másik oldalra, néhányan meg alvást színleltek. Mert a vasuton ismeretlen fogalom az udvariasság, itt mindenki kényelmesen s főleg ülve akar utazni a pénzeért.

A leány zavartan akar visszafordulni, hogy más fülkében keresen szerencsét, mikor a fiatal ember, aki néhány perccel előtte lépett be, fölemelkedett s nyugodtan, mintha ez egészen természetes dolog volna, megszólította:

— Kissé elkésett kisasszony.

— Igen uram sokáig tartott a bucsuzás s mi tagadás benne, ezzel a sok csomaggal igen bajos dolog a sietés.

— Az már igaz, de hát hölgyet nem lehet anélkül elképzelni, — szolt nevetve az ifju — No de nem baj, méltóztassék helyet foglalni.

— O, köszönöm, uram, de akkor ön kénytelen lesz állva megtenni az utat, — felelt elpirulva a leány.

— De nekem mit sem fog ártani.

— De mégis...

— Csak szívességet tesz velem, kisasszony, ha elfoglalja a helyemet.

— Köszönöm, uram, ön valóban igen jó.

Ezzel a leány kecses főhajrással elfoglalja az üres helyet, a fiatal ember pedig ahogy lehet, elhelyezi a csomagokat, dobozokat a hálóban.

Az utasok közül néhányan visszafordultak. Már nem volt szükség a szolgálatukra, egész nyugodtan tehették. A vigéc is fölpillantott írásaiból.

— Messzire utazik uraságod? — kérdezte kellemetlen orrhangon, miközben végigmérte tekintetével az udvarias utast.

— Meglehetősen, — felelt ez szárazon.

Akkor nagyon el fog fáradni.

— Majd kiszál valaki utközben! — válaszolt az ifju nyugodtan s megpödörte tömött fekete bajuszát.

— No csak azt várja! — szolt a vigéc nevetve s újra írásaiba melyedt.

(Folytatása következik.)

BORHOZ LEGJOBB!!
KITÜNŐ ASZTALIVIZ
1895
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

IDEGENEK ARADON.

— Január 23. —

Központi szálloda. Br. Dör. Andor birtokos Gyula. — Weisz Mór kereskedő B. Gyula. — Czinczár Adolf kereskedő B. Gyula. — Jakabovics Armin kereskedő Kassa. — Dusbaba Vilmos hivatalnok B. Csaba. — Kovács Aladar főerdész Berzova. — Kassel F. utazó Budapest. — Dr. Steiner Mór orvos Kraszna. — Mehner Brunó utazó Bécs. — Havas Márton utazó Bécs. — Hirschler Sándor utazó Budapest. — Reich Zsigmond utazó Bécs. — Weiner Izso utazó Bécs.

Városi színház.

Bérlet 106 sz.

Páros

Pénteken, 1902 évi január hó 24 én:

A vesztaszüzek.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Depré és Bernéde. Fordították: Bálint Dezső és Merai Adolf. Zenéjét szerették: Le Roy és Clerice.

SZEMÉLYLEK:

Diogenes . . . Rubos A.	Domokos . . . Fenyéri Mór.
Patacies . . . Polgár S.	Bacchis . . . Haidt Margit.
Pyrogena, neje Komlósy I.	Callyx, hetaira Garai Ilonka.
Scopas . . . Arko-sy V.	Aristippos . . . Réti István.
Penelope . . . Tolnainé.	Pen ekanos . . . Boda Ferenc.
Cyprius . . . Felhő Rózl.	Lampeas . . . Giréth K.
Lysias, diak. Nemes S.	Duodoka . . . Vidor Laura.

Kezdete 7 órakor.

NYILTÉR.*

Gellényi Sándor és neje szül. Tóth Erzsébet, gyermekeik Ida és Lenke, úgy az elhunyt nagyszülei özv. Géhl Károlyné. Tóth Mihály és neje szül. Bartal Erzsébet, nagybátyjai és nagynénjei Géhl Hugó és neje, Zinner János és neje, Gellényi Ernő és neje, özv. Klein Péterné, Gellényi Róbert és neje, Géhl Károly és neje, Gellényi Géza, Hajdu János és neje, keresztszülei Téli Ferenc és neje, nemkülönbön számos más rokon és jóbarát nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetlen jó leányuk, illetve testvérke, unoka, unokahug és rokon

Gellényi Hajnalkának

folyó évi január hó 22-én, délután fél 4 órakor, életének 6-ik évében, rövid szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult drága halott földi maradványai folyó évi január hó 24-én, délután fél 3 órakor fognak Vesselényi-utca 32-ik számú házban az av. ref. egyház szertartása szerint megáldatni és a felső temetőben levő sírhelyen örök nyugalomra tétetni.

Áldás és béke lengjen a korán elhunyt drága halott hamvai felett!

Arad, 1902. január 22.

Üzlet felosztás és végeladás!

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműaru-, kalap-,
cipő-üzletem felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk

minden elfogadható árban

eladottnak.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrassy-tér 24., Hungária kávéház mellett.

64720—1901. IV. sz.

Ajánlati hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel köz-
hírré tétetik, hogy az üresedésbe jött buttyini dohánynagy-
áruda kezelésének betöltése céljából alólirott m. kir. pénzügy-
igazgatóságnál 1902. évi február hó 24-én délelőtt 10 órakor
írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni.

A versenytárgyalásban résztvenni kívánók 1 korona bélyeg-
gel ellátott, saját kezűleg aláírt írásbeli zárt ajánlatukat 1902.
évi február 24-ig d. e. 10 óráig a m. kir. pénzügyigazgatóság
főnökénél közvetlen vagy posta útján nyújtják be. Az ajánlat
tárgyát csakis a dohányforgalom után járó tőzsdij fogja ké-
pezni. A jogosítvány elnyerésére annak lesz kilátása, aki erre
alkalmasnak találta és a ki a %-okban kifejezendő tőzsdij
követeli, mindazonáltal az államkincstár fenntartja magának
azon jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhasson.

Az eddigi dohány nagyárus, ki $4\frac{7}{10}$ eladási jutalék mel-
lett egyszersmind a bélyegjegyek és váltóürlapok elárusítását
is eszközölte, a dohánynagyáruda kezeléseért a közönséges
anyag nagyban eladása után $4\frac{7}{10}\%$, azaz Négy és hétti-
zed kamat tőzsdiját élvezett. Dohánynagyáruda, mely kisáru-
lás és szivar árusítási jog, valamint bélyegjegy és váltóürlap el-
adási kötelezettséggel is össze van kötve, múlt évi nyers for-
galom 126.473 korona volt, melyből 3547 korona saját kisáru-
dája forgalmára, 122.926 korona pedig az anyagbeszerzés végett
hozzáutalt 105 dohánykisárus forgalmára esik. Az összes do-
hányanyag a temesvári dohányáruraktárból, a bélyeg és váltó-
ürlap anyaga a buttyini m. kir. adóhivataltól lesz beszerzendő.
Bánatpénz fejében a buttyini m. kir. adóhivatalnál készpénzben
vagy óvadékképes értékpapirokban (melyek azonban csak 20%
levonása melletti értékben fogadtatnak el) a pénzügyi letétbe
400 korona lesz elhelyezendő és a letéti nyugta az ajánlathoz
lesz csatolandó. Az ajánlatokban követelésbe vett kezelési díj
%-ban számmal és betűkkel tisztán kifejezendő és hozzá egy-
üttal a magyar állampolgárságot, nagykorúságot igazoló ható-
ságilag kiállított erkölcsi és vagyoni bizonyítvány is csatolandó.
Az ezen vállalatnál mérvadó egyéb feltételek, valamint az azzal
egybekötött kötelezettségek iránt, nemkülömben az ajánlatok
miképeni szerkesztése és kiállítására nézve pályázni kívánók
bővebb felvilágosítást alólirott m. kir. pénzügyigazgatóságnál
és a m. kir. pénzügyőri biztosságoknál szerezhetnek.

Arad, 1901. évi december 23-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Beke.

51—1902. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a törvényhatósági utakon
1902. évben eszközendő utépítési
munkálatok elvállalása iránt folyó
év február hó 3-án d. e. 10 órakor
árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. A tornyai ut-
nak rostált kavicscsal való fedé-
sére 1627 kor. 20 fill. 2. A bodrogi
utnak rostált kavicscsal való fedé-
sére 280 kor. 3. A kurticsi utnak
rostált kavicscsal való fedésére
2800 kor. 4. A sofronyai utnak
rostált kavicscsal való fedésére
4050 kor. 5. A libás-düllői utnak
rostált kavicscsal való fedésére 2000
kor. 6. A vizesi utnak zuzott ka-
vicscsal való fedésére 14502 kor.
40 fill. 7. A másodrendű utak meg-
homokolására 2845 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár 10%-a készpénzben vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árlejtés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vétet-
nek figyelembe, ha azokhoz a bá-
nompénz mellékelve van, s ha az aján-
latot tevő kijelenti, hogy az
árlejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejt-
ést megelőzőleg is megtekin-
hetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1902. évi január hó
20-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

707—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a Mittelmann-féle gyártelep-
pen levő magtár helyiségeknek
azonnali bérbeadása iránt 1902 évi
jannár hó 27-én d. e. 10 órakor
árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3.
számu 4600 mm. gabonát befogadó
magtárra 750 kor. 2. A 4. számu
6000—7000 mm. gabonát befogadó
magtárra 1200 kor. 3. Az 5. számu
4000 métermázsza gabonát befogadó
magtárra 1000 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár 10%-a készpénzben vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árverés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vétetnek
figyelembe, ha azokhoz a bánom-
pénz mellékelve van, s ha az aján-
latot tevő kijelenti, hogy az árverési
feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árverést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1901. évi december hó
30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt köl-
csönöz.

Ara $\frac{1}{2}$ literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., $\frac{1}{8}$ kilo 1 frt, $\frac{1}{4}$ kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő ha-
tásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csu-
zos bajok ellen a

Kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szö-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők.

tesztéseket a kiadóhivatal Ad; levél-
bezi kérdésekhez a válasza való bű-
lyog mellékelendő. Telefon ártcsatlakozás
nem ad a kiadóhivatal.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frtért.

Fogak piombirozása feltűnően olcsón, jótállás
mellett. 163

Fájdalom nélküli foghúzás 1 forint.

Ékszer tárgyakat, zálogjegyeket,
tört aranyat, ezüstneműeket

készpénzfizetés mellett, legmaga-
sabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Vegyes üzlet eladás!

Özv. Deutsch Aladárné

csorvási (Békés-megye) 30 év
óta fennálló

üzlete

halál eset miatt

eladó

Bővebbet ugyanott. 212

Csak 5 korona

4 és 1/2 kilo finom illatos tolette
szappan, ameddig a készlet tart, a
melyek a préselésnél kissé megsérültek.
Az elküldés naponként utánvétellel,
vagy a pénz előleges beküldése ellené-
ben történik.

1337

A. Feith,

Wien, V/2. Matzleinsdorferstrasse 76.

Van szerencsém a mélyen tisztelt
közönség becses tudomására hozni, hogy a

Dr. Lengyel Dániel

volt honvéd őrnagy törzsorvos által ké-
szített

orvosságok

a legnagyobb sikerrel használatnak tü-
dővész, gyomor-bél fájdalmak ellen.

Ezeket bátran használhatja bárki
mert a szer kellemes ízű.

Bővebb felvilágosítást díjtalanul adok
bárkinek, Arad nagyváradi-ut 10. sz.
I. em. 30 ajtó. 211

Borszivattyúk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönlig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott 1445

tüzi fecskendők

és kutak.

Vagyar kir. államvasutak igazgatóság.

58273—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállit-
mányok a vasuti üzletszabályzat 70.
§-a értelmében nyilvános árverés útján,
d. e. 9 órakor az alább felsorolt állo-
mások teheraru raktáraiban a követ-
kező napokon kerülnek eladásra, mely-
hez a t. közönség ezennel meghívatik.

Állomáson	l. é. január hó
Pécs	27-én
Pozsony	27-én
Kassa	27-én
Debreczen	28-án
Kolozsvár	28-án
B.-Csaba	28-án
Győr	29-én

Budapest, 1902. január hóban.

Az igazgatóság.

Magy. kir. Államv. üzletvez. Debreczen:

38414—1901. III. sz

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Nyir-
egyháza állomásán 1902. évi ju-
lius hó 1-én a vasuti vendéglő
bérlete lejár; ugyanazon időponttól
számítandó három évi időtartamra
ezen vendéglő bérletére ezennel
zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és
„Ajánlat a m. kir. államvasutak
Nyiregyháza állomásán levő ven-
dégli üzlet bérletére” felirattal
ellátott, nemkülönb a kellő ok-
mányokkal felszerelt, borítékba
zárt és lepecsételt ajánlatok 1902.
évi február hó 1-én déli 12 óráig
a m. kir. államvasutak debreczeni
üzletvezetősége titkári hivatalához
posta útján, térti bevénnyel nyuj-
tandók be, ugyanazon időpontig
bánapénz fejében pedig hatszáz
korona készpénzben küldendő be,
— függetlenül az ajánlattól — a
debreczeni üzletvezető-ég gyűjtő-
pénz árába posta útján jelen pá-
lyázati hirdetmény számára való hi-
vatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó
feltételek nevezett üzletvezetőség
III (forg. és keresk. osztályában
(Tisza-palota II. emelet 25. ajtó)
a hivatalos órák tartama alatt
(d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig)
megtekinthetők, miért is az aján-
lattevőkről feltételeztetik, hogy azo-
kat ismerik és magukra nézve
egész terjedelmükben kötelezőknek
elfogadják.

A feltételtől eltérő, vagy a kitű-
zött határidőn túl beérkező aján-
latok figyelembe vételét nem fogadják.

A m. kir. államvasutak fentart-
ják maguknak azon jogot, hogy a
pályázatok közül — tekintet nél-
kül a felajánlott bérösszeg nagy-
ságára — szabadon választhas-
sanak.

A vendéglő helyiségek közül
az I—II. osztályu étterem fűtése és
világításáról a vendéglős saját költ-
ségén tartozik gondoskodni, míg a
III. oszt. váró- és étterem világi-
tási és fűtési költségeit felerészben
a vasutintézet, felerészben pedig a
vendéglős viseli.

Kelt Debreczen, 1901. deczem-
ber havában.

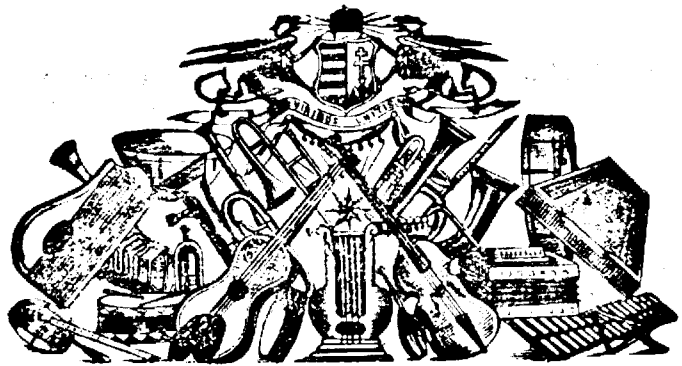
Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

STÖHR MATYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák,
gitárok, floták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű
hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy
választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy
ujakra becserélek. 1679

Nagy választék fiu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek
nagy raktára:

Mértékszerinti rendelések

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készíttetnek a legújabb divat
szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

1145

Katonai, egyenruhák magyar diszruhák!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.